

I. évfolyam

2003. 2. szám

szeptember-október

345 Ft

Szent Kereszt

VALLÁSOS EMBEREK MAGAZINJA

Csoda történt Déván

Fatima

Interjú

László atyával

László atya

Fatima

Csoda Déván

Szeretetszolgálat

Csaba testvér

Népfőiskolák

Keresztény Magyarország

A Jezsuita Rend

Tartozunk az
erőtlenek
erőtlenségét
hordozni

03002

9 771589 617002

POZSGAI ÉS POZSGAI

INGATLANIRODA

Bp. 1141 Vezér u. 96. (Bonyhádi u. 50/b sarok)

Tel: 383-1556, 06-309-863-161 fax: 468-21-86

Nyitva: h-p: 9-19h-ig

www.pozsgaiingatlan.hu

Zugló kertvárosában eladó 2 éve igényesen megépített 160 nm-es családi ház, 1 nappali 4 háló, garázsos, teraszos. A telek 150 nől. Irányár: **85 millió forint**.

Zugló legszebb részén 4 éve épült kertés házban eladó egyszintes, III. emeleti 140 nm-es 1 nappali 4 hálós lakás, beépített bútorokkal, erkéllyel, garázzsal, kocsibeállóval és tárolóval. Irányár: **42 millió forint**

Zuglóban kiadó 2 éves 210 nm-es 1 nappali 4 hálós angol stílusú sorházi ingatlan, pici intim kerttel, terrasszal, dupla garázzsal, kandelóval, öntözőrendszerrel, riasztóval. Irányár: **1500 eur/hó**.

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSÉPÍTÉSSEN! VERITAS-LAKÁSOK 2003-BAN

3%-os kamatozású hitellel megvásárolhatók

XIV. kerületi lakások:

Csantavér köz 5-7.	74, 77 m ²
Ilosvai u. 11-13.	31, 67 m ²
Lócsei u. 76.	104 m ²
Szugló u.91.	30, 38, 68, 70, 76, 104 m ²
Gyarmat u. 88.	30, 42, 65, 76, 106 m ²
Róna u. 103/B	100 m ²

270-340 000,- Ft/m² áron

A lakás vételárának 50%-áig zuglói lakásokat is beszámítunk!

Érdeklődni lehet:

383-0829, 383-0983 • www.veritas.hu

Tisztelt Olvasó!

Hálás szívvel mondom köszönetet mindazoknak, akik tollat fogtak a kezükbe, és megtiszteltek bizalmukkal. Jószándékú észrevételeik megerősítették bennem azt a hitet, hogy a vallásos emberek ki vannak éhezve egy olyan típusú keresztény magazinra, amely segít a keresztény értékrend ápolásában és megtartásában.

E magazin tematikája az olvasók hozzászólása alapján is formálódik, tőlük is függ, milyen tartalommal telik meg.

Továbbra is szeretnék bemutatni a lap hasábjain olyan egyéniségeket, akik méltán tarthatnak mindenki érdeklődésre számot.

Szívesen teszek eleget a jövőben az olyan felkéréseknek, hogy tudósítsak egyházi kulturális eseményekről, egyházközségek, különböző alapítványok, karitatív szervezetek, fiatalok kisközösségeinek tevékenységéről. Ezért kérem Önöket, hogy továbbra is írják meg véleményüket a magazinban megjelent írásokról, valamint arról, hogy miről szeretnének olvasni.

Tisztelettel várom ötleteiket – szerkesszük együtt a Szent Kereszt Magazint.

Kuruczleky Ilona
lapalapító

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin,
1148 Budapest,
Nagy Lajos király útja 47/a
Tel/Fax.: 221-1524,
06-70-244-0240

Főszerkesztő:

Kuruczleky Ilona

e-mail cím:

st.kereszt@freemail.hu

A szerkesztőség tagjai:

Bajcsy Lajos, Spangel Péter,
Papp Nóra

A lapot kiadja:

Veritas Invest Rt.

1142 Budapest,
Erzsébet királyné útja 86.
Tel: 383-0983, fax: 383-0984

e-mail: **szentkereszt@veritas.hu**

A megjelent hirdetések tartalmaért
a kiadó nem vállal felelősséget.

Előfizetésben terjeszti

a Magyar Posta Rt.

Üzleti és Logisztikai Központ (ÜLK),
Budapest, VII. Vörösmarty u. 16-18.
Pf.: Budapest, 1946

Belföldi előfizetés:

Budapesten: az LHI kerületi
ügyfélszolgálati irodáinál,
a hírlapkézbesítőknél,
a Hírlap-előfizetési Irodában (HELIR)
1900 Budapest.

Vidéken: a postáknál és a
kézbesítőknél

Külföldi előfizetés:

Hírlapelőfizetési Irodában (HELIR)
Budapest, VIII. Orczy tér 1.
levélcím: HELIR 1900 Budapest
Fax: 303-34-40

Terjeszti:

HIRKER Rt. (Budapesten)
Lapker Rt. (vidéken)
ISSN 1589-617X

Nyomda:

Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.
2901 Komárom, Igmándi út. 1.
Tel.: 06-34/344-185, fax: 06-34/342-361

Tartalom

A Szent Kereszt üzenete

A szentségek kegyelemközlő ereje 4–5. old.

Szent Kinga 5. old.

A Jezsuita Rend 6-7. old.

Barátkozzunk! 8-9. old.

8-9. old.

Évfordulók 9. old.

László atya ..10–12. old.

Kulturális hírek ..13. old.

A váci egyházmegye alapításának
története 14–15. old.

Gondolatok a barátságról15. old.

6-7. old.

Gyülekezeti Ház –

a Mezőség peremén 16. old.

Csoda történt Déván 17. old.

Szent Kereszt Magazin poszter 18–19. old.

Fatima 20–21. old.

Alexandrin nővér 22. old.

Csodahírmű atya 23. old.

Tartozunk az erőtlenek

erőtlenségét hordozni 24–25. old.

30-31. old.

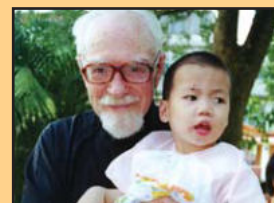
Keresztény Magyarország 26–27. old.

Szeplőtelen Fogantatás Templom 28–29. old.

„Amit e legkisebb testvéreim közül
eggyel is tettetek, velem tettétek” 30–31. old.

A Magyar Népfőiskolai Collegium 32–33. old.

Máriabesnyő 34–35. old.

17. old.

A Szent Kereszt üzenete

A szentségek fogalma: a szentségek olyan külső szertartások, jelek, cselekmények, amelyek nemcsak jelképezik a kegyelmet, hanem közvetítik is. Lehet valami tisztán jel, de nincs benne az, amit tartalmaz. Egy kép pl. mindig egy jel, de az a személy akit jelképez, az nincs benne, nincs jelen. Amikor az oltáriszentségre gondolunk, az egy olyan jel, amely nemcsak jelképezi Krisztus testét és véré, hanem benne is van. Tehát a szentségek hatékony jelek, amelyek egyszerre jelképezik és tartalmazzák a kegyelmet. Ez azt jelenti, hogy aki legitim módon érvényesen felveszi valamelyik szentséget, az megkapja a szentségben lévő kegyelmet is.

De milyen módon közvetítik a szentségek a bennünk lévő kegyelmet?

Mindennek a háttérben, Jézus Krisztusnak, az Istenembernek az az akarata van, amely nélkül nem tudnánk ezt megmagyarázni. A szentségek a természetfeletti rendhez tartoznak, ahol Istennek éppen az az akarata érvényesül, amely nincs benne a természet rendjében. Ez természetfeletti adomány. Éppen ezért a szentségeket és sok más

misztériumot tudományosan nem lehet megmagyarázni. A biológus, kémikus, fizikus hiába akarná elemezni az oltáriszentséget, természetes eszközökkel sohasem fogja benne megtalálni Jézus Krisztust. Tehát a kegyelmet kapjuk, magunkban hordozzuk, ezért hiába fogja boncolni pl. egy pszichológus, mert a kegyelmet sohasem fogja megtalálni benne. Ezt csak a hittel lehet elérni. Vagyis ez csak akkor jön létre, ha én elfogadom azt a bizonyosságot, amit Isten kijelentett és különféle jelekkel bizonyított.

Mindig a hitnek a rendjében vagyunk, a szentségek hatóerejét vissza kell vezetni Jézus Krisztus akaratához. Ő nemcsak ember volt, hanem Istenember is, éppen ezért, ha ő azt mondta, hogy a szertartás kegyelmet közvetít, akkor az benne is van.

Jézusnak joga volt a természetfeletti rendet hozzákapcsolni az ő természetes mivoltához. Mi ezt természetes eszközökkel nem tudjuk elérni. Az ember sokféle dolgot jelképezhet, de a jelnek nem adhat igazi erőt. Például egy csokor virág jelképezheti a szeretetet, de maga a virág nem válhat igazi erőfor-

A szents

rássá. Jézus Krisztus viszont pont ezt a belső erőt viszi bele a szentségekbe. Amikor például megkeresztelnek valakit, akkor külső látásra maga a művelet a vízzel való lemosás, ami a tisztulás jele. De Jézusnak megvolt az ereje, ami kifejezte azt, amit ebbe a szertartásba belevitt. Aki ezt magára veszi, az újjászületik vízből és szentlélekből. A végső forrás tehát Jézus Krisztus, vagyis az Atya, aki őt azért küldte, hogy maga legyen a nagy jelkép. Az ősforrás Jézus Krisztusnak az embersége, akinek éppen az élete jelképezte azt, hogy Isten itt van közöttünk. Jézus emberi alakja, viselkedése, tanítása azt jelképezte az embereknek, hogy az Atya elküldte a Fiát. De úgy küldte el, hogy ez a Fiú itt is van reálisan. Jézust éppen az embersége szerint kell jelképnek tekinteni, aki nemcsak jelképezi az Atya szeretetét azzal, hogy a Fiát adja nekünk, hanem ebben a jelképben benne is van a tartalom. Az ő személye valóban a Fiúnak a személye, ő az ősjelkép.

Az Atya akaratából indul ki minden. Jézus Krisztusnak az embersége minden kegyelemnek a forrása, mert az énje maga az örök Fiú. Az Atyának az örök képe. Maga a szentség mint forrás a természetfeletti rend része, de a kegyelem közlő ereje, mivel önmagában a kegyelem egy teremtettség, az evilághoz tartozik.

Amit mi a lelkünkbe kapunk, amivel eltelünk, az Krisztus emberségéből sugárzik. Ezt jelképezte már előre a csodáival. A csodái nemcsak a szeretetének a kifejezései voltak, hanem arra szolgáltak, hogy megvilágosítsa saját kilétét. Belőle erő árad ki, és a természetfeletti erőt átviszi belénk.

Az ősszentség maga Jézus Krisztus. Az ő egész megváltó tevékenységével itt akart maradni az emberek között. Azért lett emberré, hogy benne maradjon az emberiség történelmében, hiszen minden ember Üdvözítője. Ittlétét foganatosította az Egyházban. Ő alkotta meg, mint a szőlőtő a szőlővesszőt, vagyis a testnek ő a feje, és a Szentlélek által élteti. Amit ő birtokol mint fő, azt mind átadta az Egyháznak. Az Egyházat bízta meg azzal, hogy a tőle hozott tanítást, kegyelmet továbbítsa. Csak azért lehet az Egyház a kegyelem osztogatója a történelem folyamán, mert magát Krisztust hordozza a Szentlélekkel együtt, akit Jézus azért árasztott ki, hogy biztosítsa a szentségek kegyelemközlő erejét.

Ilyen értelemben maga az Egyház is jelkép, de már nem az az ősjelkép, mint Krisztus, hanem belőle származik. Jézus azt akarta, hogy az Egyház itt működjön a történe-

Szépségek kegyelemközlő ereje

lem folyamán, és osztogassa a megváltás kegyelmét. Olyan cselekményeket adott Jézus az Egyháznak, amivel a tagokat magához vonzza és beleállítja abba az életármba, ami Krisztusból kiárad a Szentlélek által. Ilyen életmegnyilvánulásai az Egyháznak kezdettől fogva vannak. Az első pünkösd napján már Péter azt mondja: „Keresztelkedjétek meg az Úr Jézus nevében, bűneitek bocsánatára.” Utána kézzel vették a Szentlelket. Már az első keresztények meg vannak győződve arról, hogy ezeken a szertartásokon keresztül Krisztus megváltói tevékenységét kapjuk a lelkünkbe. Krisztus idejében még nem beszéltek elvontan, tudományosan a szentségekről, mégis tudták azt, hogy aki ebbe nem kapcsolódik bele, az nem keresztény. Aki nem keresztelkedett meg, vagy nem vett részt a közös kenyértörségen, annak hiányzik valami az életéből.

A kézzel a apostoli hatalom továbbadása. A házasság szentségéről már a II. századtól fogva vannak bizonyítékok. Azóta beszélünk hét szentségről. Ezeket a gyakorlatokat a teológia később tudományos fogalmakkal látta el. A szentségek a Jézus által megszerzett megváltás jeleit közvetítik.

Hányféle kegyelem van? Egyféle kegyelem, amely nem más, mint az Isten élete bennünk, a belénk vetítése, vagyis a feltámadt Krisztus élete bennünk. De ennek a kegyelemnek sokféle hatása lehet, amelyeket az emberi élet különböző szakaszaira lehet alkalmazni. Ezért beszélünk szentségi kegyelmekről.

A keresztség szentsége az újjászületés. Ha Jézus azt mondta, hogy az újjászületést a víz és Szentlélek ereje adja, akkor azt kell mondanunk, hogy a keresztség szentségi kegyelme az, hogy valóban újjászületünk.

A keresztség által, a régi természetes emberből Isten gyermekei lehetünk. A keresztségi kegyelem arra képesít minket, hogy elismerjük Istent Atyánknak, bízunk benne, és engedelmes gyermekei legyünk!

A bérmálás szentsége ugyanarról a kegyelemről szól, de már más céllal. A Szentlelket az apostolok azért köztették, hogy legyenek olyanok is, akik teljes jogú tagjai az Egyháznak, és részt vegyenek abban a küldetésben, amit az apostolok Jézustól kaptak, hogy tanúi legyenek kezdve Jeruzsálemtől a Föld határáig.

Minden szentség esetében ugyanarról a kegyelemről beszélünk, Krisztus életéről bennünk, amit a Szentlélek közvetít, azért, hogy tudatos keresztények, Krisztus tanúi lehessünk a világon. *In memoriam: Gál Ferenc teológiai tanárnak a Pázmány Péter Hittud. Egyetem. Lev. Tagozatán. elhangzott előadásából.*

Szent Kinga

II. János Pál pápa 1999. június 16-án a d-éllengyelországi Oszandecben kétmillió ember jelenlétében a szentek sorába iktatta az Árpádházból származó lengyel királynét. Erre mintegy hétszáz év várakozás után kerülhetett sor... Árpádházi Kinga személyében újabb közös magyar–lengyel szent kapcsolat erősíti a két nép barátságát. Kinga egyéni életét a „nagy szentség” jellemzi, emberbaráti tevékenysége pedig kortársai fölé emeli.

IV. Béla árpádházi királyunk és a görög császári család leánya, Laszkarisz Mária első gyermekeként született, valószínűleg 1224-ben. Hamar kibontakozott életszentsége, amelynek forrása a királyi család jámborságában keresendő. Szent életű emberek vették körül, s a királyi udvarba bejáratos ferencesek és domonkosok nagy hatással voltak rá. Egyéniségére így jellemző ferences elemekkel gazdag vallásszossága, melyet a szegénység, az Oltáriszentség imádása-tisztelete és Jézus szenvedéstörténetének mély átélése jellemez. Örökölte apja szívósságát, kitartását, és anyja erős akaratát, józanságát. Ezekhez járult csodálatos szépsége. A kegyelem indítására már kislány korában egészen elkötelezte magát Jézusnak, örökös szüzességet fogadva.

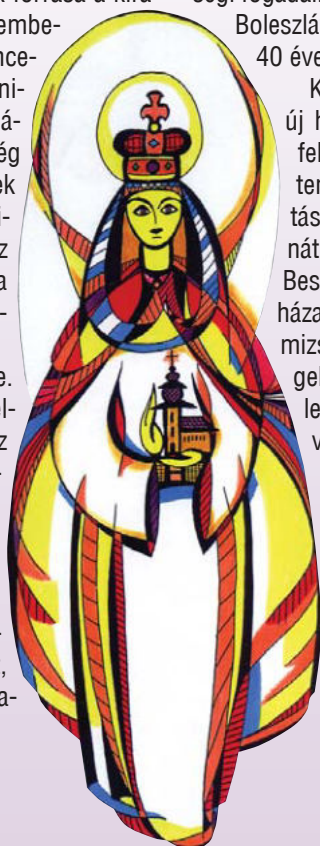
1239-ben Boleszláv krakkói herceg eljegyezte. Kinga szüzességét meg akarta tartani, de engedmességből eleget tett szülei kívánságának, és férjhez ment. Istenre bízta ügyét buzgó imában. A nagyszabású elbúcsúzás ünnepségei során végül az érsek megáldotta az esztergomi székesegyházban, majd hatalmas és gazdag hozománnyal elindultak. Onnan a magyarok ünnepelve kísérték, majd a lengyel nép fogadta, ünnepelte szeretettel. Az esküvő a krakkói királyi vár székesegyházában történt, Wiszlów püspök eskette őket. Kinga a 12 napos la-

koma, pompa, díszes felvonulások, hadijátékok közepette is megtartotta belső áhitatát. Először 1 évig, majd további 2 évben tartózkodott a házasságtól a Boldogságos Szűz iránti tiszteletére hivatkozva. Férje kelletlenül fogadta, hiszen vágyott a házasság örömeire is, és fejedelmi utódra is. Végül a sok ima, önsanyargatás, irgalmas cselekedet meghozta gyümölcsét Kinga számára. Isten megkönyörült kedves leányán. Boleszláv herceg váratlanul teljesen megváltozott, bocsánatot kért feleségétől a zaklatásokért, majd nemsokára ő is letette nyilvánosan a Wawelben az örökös szüzességi fogadalmat, és ő is belépett Szt. Ferenc III. rendjébe. Kinga és Boleszláv ettől kezdve lélekben és eszményekben összeforrvan 40 éven át nagylelkűen szolgálták a lengyel hazát és népet.

Kinga életét kezdettől fogva jellemezte a nagy odaadás új hazájáért, népéért, miközben magyar mivoltáról sem feledkezett meg. Napjai imádságban, elmélkedésben, templomok látogatásában, engesztelésben telt; virrasztás, önsanyargatás mellett nagylelkűen osztott alamizsnát. Az irgalmas szeretet gyakorlásában sokoldalú volt. Beszélt és cselekedett. Látogatta a kórházakat, szegényházakat, kiment a városszéli síkatorokba, viskókba. Alamizsnája mellett a vigasztaló erejével hatott, ápolta a betegeket, még a leprásokat is. Ő volt a nép anygala, jó szelme, „a lengyelek édesanyja” – ahogy kezdték őt nevezni. Híre egyre nagyobb lett, szeretete növekedett...

A történelem viharos eseményei – a tatárjárás – háromszor kényszerítette Kingát a menekülésre és újrakezdésre. Ő szívós hősiességgel vállalta. Így II. János Pál pápa méltán avatta szentté, dicsérve lelki nagyságát, példaképpé állítva őt a fiatalok, a családok és a szerzetesek elé, s kiterjesztve tiszteletét az egész katolikus anyaszentegyházban. Ünnepe: július 24.

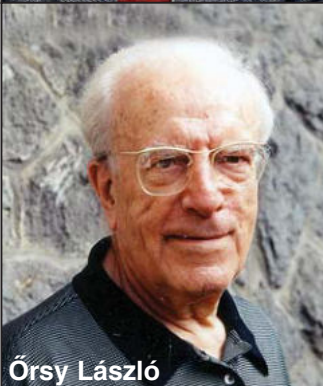
BAJCSY LAJOS

Kiss Ulrich

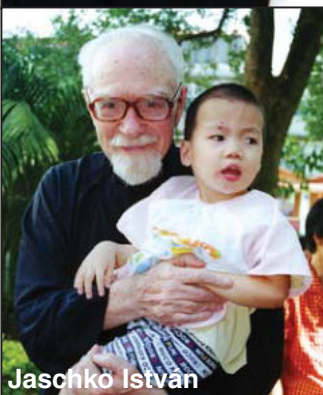
Szabó Ferenc

Örsy László

Ádam János

Jaschko István

A Jezsuita Rend

Kiss Ulrich, jezsuita atyát kérdezem a Rend múltjáról és jelenéről.

Szent Ignác 1540-ben alapította a Jézus Szíve Társaságot. Mint ahogy a neve is mutatja, a jezsuiták Jézus társai, ez Szent Ignác lelkiségéből született. A társaság működése a lelkigyakorlatok tapasztalatain alapszik. Minden jezsuita kétszer is elvégze egy 30 napos lelkigyakorlatot. Az elsőt, az első két évben, újoncként, a másodikat az ún. harmadévet körülbelül a belépése után 10-15 évvel később, amikor leteszi a végső fogadalmat. Ekkor válik igazán teljes értékű jezsuitává. És ennek a tapasztalatából építi fel az életét, de kezdettől fogva engedelmességi fogadalmat kell tennie.

A jezsuita rend egy misszionárius rend, ezért a pápák a jezsuitákat küldték a világ minden országába misszióba, így például Indiába, Abesszíniába, Kínába, ahol mint mandarinok működtek. Gyakorlatilag mindenütt jelen voltak, még a Paraguay-i redukcióban is.

Mikor jöttek Magyarországra a jezsuiták?

Nem sokkal a rend megalakulása után, de akkoriban az ország a török háborúk miatt három részre szakadt. Elsősorban a királyi Magyarországon voltak, a Felvidéken. De mindenütt megtalálhatók voltak az osztrák-magyar birodalomban. Az önálló magyar provincia megszületése sokáig tartott, mert a császári ház nagyon ellenezte, gondolván arra, hogy a függetlenségi mozgalmak kiinduló pontja lehet, ezért csak XX. században jöhetett létre.

A rend virágzása természetesen a két világháború között volt. Az értelmiségi és a szociális munkában egyaránt nagyon kivették a részüket. Kerkai Jenő például megalapí-

totta a KALOT-ot, amely a vidéki keresztény férfiakat, ifjúságot fogta össze. De mások is híresek voltak, így például Varga páter a beszédeiről, és ő volt az, aki sürgette az Egyházat, hogy szociálisan kötelezze el magát. De mindennek vége lett, amikor 1950-ben az összes szerzetesrendet betiltották. A rendszer bukása után mi is újra indultunk. Addig viszont két alprovinciánk volt, az egyiknek a székhelye Kanadában volt. Én is ott tanulhattam. A másik pedig itt volt Magyarországon, de hivatalosan nem működhetett. Aki nem volt éppen börtönben közülünk, az dolgozhatott valamelyik templomban, de volt köztünk olyan is, aki segéd munkásként gyárban dolgozott.

Hogyan tartották egymással a kapcsolatot?

A kapcsolatot tartottuk, persze feltűnés nélkül, mert ebben az időben nagyon nehéz volt. A noviciátus is teljesen rendhagyó módon működött, nem volt újoncház csak a noviciátus mester látogatta a jelölteket, és csak szempontokat tudott nekik adni, hogyan éljenek. A lényeg az, hogy újra indultunk és egyesült a két alprovincia. A nemrég elhunyt Morlin atyától Nemesszeghy Ervin vette át a provincia vezetését, aki már korábban a nyugati szekciónak volt a provinciálisja. Ő eredetileg fizikus. Sok tudós, kutató van a jezsuiták között. Így például a Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium egy jezsuita csillagász nevet viseli. De említhetem azt is, hogy a finnugor rokonságot egy jezsuita fedezte fel. Vagy Hauser atyát, aki Dél-Amerikában, San Leopoldóban dolgozik, róla laposférgeket neveztek el. Nagyon sokan oktatnak a világ legkülönbözőbb egyetemén és gimnáziumaiban. De a legjelentősebb a misszió. Vannak

még misszióink Tajvanban, a Fülöp-szigeteken, Szíriában, Libanonban és természetesen Kárpátalján is, és a Vajdaságban.

Hol van a rend központja és hogyan történnek a kinevezések?

A központ Rómában van, itt van generális atya. Ő dönt a különböző kinevezésekről, arról is, hogy kit nevez ki provinciálisnak. A generális kinevezése egy életre szól, a provinciálisé három évre. Ez utóbbit megelőzi egy felmérés, vagyis a fogadalmas tagok leadják a szavazataikat, ezeket összegyűjtik, az eredményt elküldik Rómába, és ennek alapján dönt a generális atya.

Milyen szempontok szerint kerül valaki misszióba?

Ez úgy történik, hogy a Pápa felkéri a rendet, hogy egy bizonyos feladatot vállaljon el. Egy példa erre, amikor a két világháború között XII. Piusz pápa egy katolikus egyetemet szeretett volna létrehozni Japánban, és először egy másik rendet kért fel erre a feladatra, majd minket. Ők azt kérdezték, hogy honnan jön az anyagi támogatás ehhez. Mi nem kérdeztünk semmit, hanem elvállaltuk. Az akkori generális atya először írt minden provinciálisnak, hogy küldjenek embereket és imádkozzanak ennek a sikeréért. Ez az indulás elképesztő volt, mert tényleg egy fillér nélkül kezdtünk, de összefogtunk és külső támogatókat is kaptunk. Ma már a Szófia Egyetem egy virágzó intézmény Tokióban.

Ha most egy fiatal ember, olvasva ezt az interjút, úgy érzi, hogy benne elhivatottság van és szeretne misszióba menni, akkor mit kellene tennie ehhez?

Amikor a jelölt belép, két évig tart a próbaidő. Ez idő alatt a novícius mester intenzi-

Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium és Kollégium

ven foglalkozik vele. Aztán jön egy nagyon hosszú kiképzés, addig rájöhet a jelölt, hogy talál-e ennél érdekesebb feladatot is, de semmiképpen sem ő fogja azt eldönteni, hogy hová kerüljön. Ha a jelölt mindenképpen a tengeren túlra akar menni, akkor írnak az ottani provinciálisnak, hogy jöjjön el, beszéljessen a jelölttel. Általában a nyelv és a kultúra elsajátítása az első szempont és még egyéb olyan képességgel is rendelkeznie kell az illetőnek, ami ott fontos, és nem az a lényeg, hogy mihez van kedve, hanem hogy mi a feladat, mire van szükség. Ha egy provincia azt mondja, hogy csak kórházi munkára van szükség, vagy fizikát kellene tanítani, akkor nekem fizikából kell felkészülnöm. Tehát nem úgy vagyunk ma már, mint a XVI. században, hogy az ember elmegy, és azt sem tudja, mi vár rá. Ma már mindenütt vannak provinciák, a még meglévő kommunista államokban is, mint Kínában, vagy Vietnámban. Az ott élő jezsuitáknak nehéz sorsuk van, üldözik őket, ennek ellenére, működnek ott is, még ha illegálisan is. Szinte nincs olyan ország, ahol ne lenne jezsuita provincia.

Hogyan és hol élnek a rend tagjai?

Nálunk nincs kolostor, rendházakban élünk úgynevezett professzus házban, általában a város közepén. Tipikus példa erre Róma, ahol mind-

járt a Kolosseum mellett van a rendház.

Ez jelenthet plébániát is?

Igen, de ez nem tipikus. Magyarországon, a rendszerváltás után, Morlin atya több plébániát is elvállalt, de ezeket kénytelenek leszünk részben feladni, mert nincs annyi emberünk: az atyák nagy része nagyon idős már és kevés a fiatal, középkorúak alig vannak. A fiatalokat pedig külföldön képezik ki.

Hogyan tudják mégis a fiatalok számára vonzóvá tenni ezt a hivatást?

Ez valóban egy nagy probléma, hogy kevés jezsuitával találkozhatnak. Ha egy fiatal, találkozik egy idősebb jezsuita atyával, egy táborban, iskolában, egyetemen, sokszor megragadja őt az idős atya élete, áldozatvállalása.

Van a jezsuitáknak női ága?

Nem, nem volt soha, csak egy-egy egyedi esetre van példa, főleg a régi időkből a királyi udvarokban, de ez nem nagyon vált be, még a női harmadrend sem. Viszont vannak olyan női szerzetesrendek, mint pl. az Angolkisasszonyoknál, ahol az alapító Ward Mária a lelkigyakorlatok jezsuita lelkiségében nőtt fel.

Hogyan történik a rend anyagi finanszírozása?

A finanszírozást úgy oldjuk meg, hogy mivel nálunk teljes vagyonszövetség van, akinek van fizetése, az teljes egészében beadja a rendbe. A ma-

gyar jezsuiták az emigrációban különböző nyugati provinciákba voltak integrálva, és szinte mindenki egyetemi tanár volt, jó fizetést kapott. Ezt a pénzt, mivel az egyéb szükségletek csekélyek voltak, összegyűjtötték, és ebből a tőkéből, illetve annak kamataiból tudjuk finanszírozni jelenleg a beruházásokat. A különböző provinciák nagyon hálásak azért a 40 évi munkáért, amit ott végeztünk. Ezért sokszor a fiataljaink kiképzését, és az idős beteg atyák ellátását szinten ingyen vállalják.

Kárpótlást kaptak?

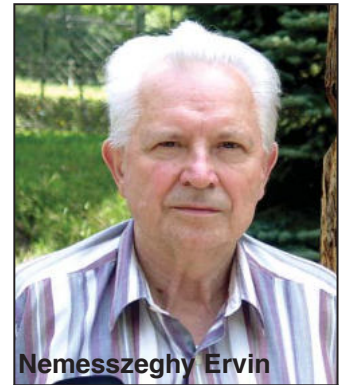
Erről jobb nem beszélni, egy-két ingatlant visszakaptunk, de ez nem bevételt, inkább kiadást jelent. Rendbe kell hozatni az intézményeinket, 100 milliókat kell költeni rájuk, olyan iszonyú állapotok uralkodnak.

Hallhatnánk egy pár szót a Fényi Gyula jezsuita gimnáziumról?

Ez Miskolcon nem csak gimnázium, hanem kollégium is, az egri érsek úr alapította. A jelenleg ott dolgozó jezsuiták száma tízen felül van. I és Miskolc. Szegeden a főiskolán tanít Somfay atya, itt a noviciátusunk is. Budapesten a Sodrás utcában van az Írók háza, és a Távtalok, illetve A Szív lapok szerkesztősége. A Horánszky utcában van a Faludi Ferenc Akadémia, és ígéret van arra, hogy 2005-ben visszkapjuk az egész épületet. Ennek egy részében ma a Közgazdaság Tudományi Egyetem működik, az épületet 1950-ben vették el tőlünk. Itt egy nagy kulturális és szociális központunk fog létrejönni, együttműködve a lelkeséggel, ami jelenleg a Mária utcában működik, ahol a Jézus Szíve templomunk is található. Jelenleg csak egyetlen emeletet adtak át, ahol az én irodám is van, itt működik a gazdasági vezetés is, és itt található a rend levéltára is.

Köszönöm a beszélgetést.

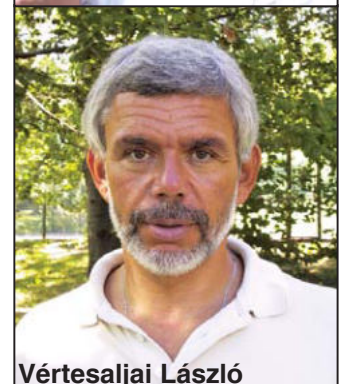
KURUCZLEKY ILONA

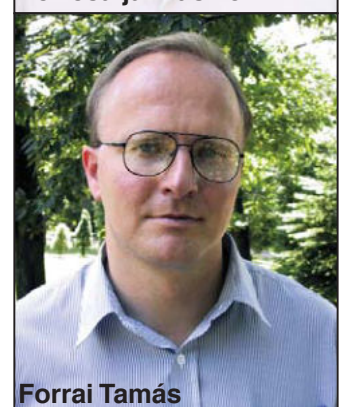
Nemesszeghy Ervin

Kovács Lajos

Vértessaljai László

Forrai Tamás

Pakot Géza

Barátkozzunk!

„Kezünkben a bot, derekunk felővezve, mert már indulnánk. Vonz bennünket” a táj, az emberek és az egymáshoz fűződő barátságunk. Ez a vonzalom nyolc éve nemhogy csökkenne, sőt évről évre nő. A kór súlyos, aki egyszer megfertőződik általa, nehezen heveri ki. De kik is vagyunk? Mit is csinálunk, ami ennyire ragályos?

A Barátok Útja egy fiataloknak szóló gyalogos zarándoklat, amelynek fő küldetése a barátkozás Istennel, a zarándoktársakkal, a helyi vendéglátókkal és önmagunk jobb megismerésére. Évről évre újabb vidékeket keresünk föl, a trianoni határokon belül és kívül. Erősítjük magyarságunkat, és baráti kapcsolatot szeretnénk kialakítani a körülöttünk élő népekkel is. Így találkoztunk már románokkal, jártunk lengyeleknél, románoknál is.

A zarándok-mindennapok változatosan telnek. A tíz napos program napi-rendjében szerepel szentmise, túra, kiscsoportos beszélgetés, bűnbánati liturgia, játék, tánc. Minden évben nagy hangsúlyt fektetünk a helyiek megismerésére, így nem egyszer családoknál szállunk meg. Évről évre megismétlődik velünk az a csoda, hogy néhány száz fős falvakban a szálláseosztás végén idős néni állnak és kérdezik, hogy hozzájuk miért nem jutott gyerek. Pedig az elmúlt hat évben kétszáznál kevesebben mi sem indultunk útnak. És egy-egy ilyen családnál töltött este után a szállásadó néni fogadta már unokáivá a „lányait”, máskor sírva köszönték meg, hogy meglátogattuk őket, és már-már ők köszönték meg, hogy szállást adhattak nekünk. Nem egyszer már a falu határában várnak bennün-

ket, érkezésünk tiszteletére meghúzzák a harangot. Tiszteletünkre a legtitkosabb ajtók is nemegyszer megnyílnak.

Idén különösen szeretettel fogadtak bennünket utunk során. Erre némileg „számítottunk is”, hiszen idén Erdélyt választottuk színhelyül, és az erdélyi emberek vendégszeretete messzeföldön híres. Ebben mi sem csalatkoztunk. Nemcsak a tisztaszobákat mutatták nekünk nagy büszkeséggel vendéglátóink, de a családi ereklyeként őrzött párta is nemegyszer felkerült a lányok fejére. Volt, ahol teljes viselkedésben öltöztették a lányokat, máshol a vendéglátó saját parasztingét ajándékozta a nála megszálló fiúknak.

A Barátok Útja résztvevői, a Barátok a katolikus szerzetes középiskolák volt és jelenlegi diákjai közül kerülnek ki elsősorban. A szervezők is főként hasonló körökből valók, tanárok és öregdiákok együttesen szervezik a zarándokutakat, már hónapokkal az indulás előtt járják a falvakat, szállás és meleg étel után járva, és a helyiekkel folytatott beszélgetések során lassan az adott év témája, a napi program is összeáll.

A Barátok Útja fontosságát jelzi számomra, hogy barátaim nagy része egykori vagy jelenlegi Barát, és a hittanos csoport, ahova járok, szintén Barátokból szerveződött.

S. Sz.

Bánffy kastély

Szent László h

Református áhítat, Magyargyerőmonostoron

Ebéd Kőrösön

Református áhítat Bánffy

Népviselőbe öltözött falubeliek, Széken

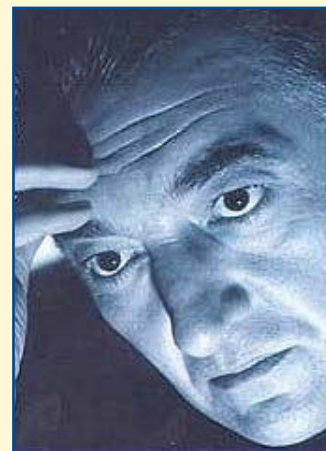

Reformátusáhítat Kőrö

Évfordulók

Gyermekkorában ker-
tész akart lenni vagy
erdész, mezőgazdász,
de arra is gondolt, hogy pap
lesz, vagy falusi tanító. Mégis
színész lett: a **NEMZET
SZÍNÉSZE**. **Sinkovits Imre-
ről** van szó, aki szeptember
21-én lenne 75 éves. Mi az,
hogy lenne...? Sinkovits Imre
szeptember 21-én 75 éves,
mert a hang- és filmszalagok
segítségével nap mint nap be-
lép az életünkbe. Halljuk jel-
legzetes hangját, látjuk nagy
szerepeihez „kölcsonzótt” arcait. Több mint véletlen, hogy szü-
letésnapja egybeesik a legnagyobb magyaréval, Széchenyi Istváné-
val, és a Magyar Dráma Ünnepevel. Egy helyütt így nyilatkozott
Széchenyiről: „*Gimnazista koromban jöttem rá, hogy egy na-
pon születünk, később aztán az is nyilvánvalóvá vált, hogy
mennyre hasonlóan gondolkozom, mint ő. Az ember születik va-
lahová, s ahhoz a helyhez kötődik, úgy érzi, odatartozik. Sokan
vannak, akik verik a mellüket, fölteszik a piros-fehér-zöld pánt-
likát, de ez csak felszín. Magyarnak lenni nem ennyit jelent,
hanem mély elkötelezettséget.* Széchenyi írta: „»Céлом a leg-
több magyar legnagyobb boldogsága.«” A művész azonosult a
gondolattal, pályáját szolgálatnak tekintette, s legfőképpen örö-
möt akart szerezni közönségének. Drámai színészként teljese-
dett ki tehetsége, s bizonyos fokig dráma volt életének egy ré-
sze, de komédiázó képességét is számtalan szerepében igazolta.
Egyik tisztelője szerint Sinkovits Imre az évtizedek folyamán az
ifjú bravúrszínészből színészóriássá lett. S közben mennyi meg-
próbáltatáson ment keresztül. Vállalta hitét, magyarságát olyan-
kor is, amikor ezért nemigen járt dicséret, s vállalta olyankor is,
amikor feleségével, Gombos Katalin művésznővel és fiával,
Sinkovits-Vitai Andrással bejárta a világot, hirdetvén a haza
üzenetét. A kortárs magyar írók legnagyobbjait tartotta mesteré-
nek: Illyés Gyula, Németh László, Keresztury Dezső éppúgy a
baráti köréhez tartozott, mint Csoóri Sándor, Nagy Gáspár vagy
a határon túli magyar írók egyik legkiválóbbika, Sütő András,
akihez legendás barátság fűzte. Nagy lelke volt, igazi magyar
lelke. Ha segíteni hívták, nem tudott nemet mondani. Ott volt
mindenütt, ahol szükség volt erőt adó jelenlétére, ahol tanúságot
tehetett magyarságáról. Érthette nemzetünket, sőt őt magát is
bármennyi méltánytalanság, töretlenül hitt a magyarság jövőjé-
ben. Cserkész volt diákkorában, s ott bábáskodott a cserkészélet
újraszületésénél is. S mert komolyan vette az ott tanultakat,
azért tudott egész életében megmaradni tiszta lelkű, egyenes ge-
rincű, feddhetetlen jellemű igaz magyarnak. Családi élete pél-
daértékű volt, negyvenkilenc és fél évet élt harmonikus, boldog
házasságban Gombos Katalinnal. S az emlékidéző zárásaké-
ppen álljon itt Sinkovits Imre egyik tanúságtevő üzenete az utó-
kor számára: „*Hiszek egy olyan, a keresztény erkölcsiséget
megvalósítani igyekvő Magyarország újjászületésében, ahol a
végzett munka valós értéke lesz az ítéletmérő, és ahol nem a
koporsókészítő, hanem a bölcsőfaragó lesz a jövédelmező
szakma*”.

Szentmise a Királyhágón

hermája, Nagyváradon

Református áhítat Széken

Körösői református templom

Fotók: Hillier Dániel

SPANGEL PÉTER

Szent Kereszt 9

Amikor pappal készíte interjút, akkor mindig azt kérdezem először, hogy mi indította a papi pályára? Erről faggatom most dr. Lipp Lászlót, közismertebb nevén László atyát is.

Harminckét éve szenteltek pappá, 1971 június 20-án, és ez a kérdés azóta gyakorlatilag megválaszolatlan, nem tudok egy frapáns választ adni. Hogy még zavarba ejtőbb legyen a dolog, soha nem akartam más lenni. Már hatéves korom óta tudatosult bennem, és amennyire az ember tud akarni, vágyódni, mindig az Isten szeretetére vágyódtam.

Nem a vallásos családi háttér szerepelt az elhatározásában?

A mi családban négy fiú van, de csak ketten lettünk papok. Amikor felszenteltek, akkor édesanyám elmondta, hogy negyven napos korunkban mindannyiunkat a Józsefvárosi templom Mária-oltárára tett, és felajánlott. Ez kétségtelen tény, de mégsem ez játszott bele az én személyes döntésembé, inkább az ő lelkületét mutatta, vállalva, hogy esetleg nem lesz tőlünk unokája. Ez a félelem sok fiús édesanyát motivál, amikor aggódik – persze elfelejtik, hogy egyszer menyük is lesz.

Egyébként van unoka?

Igen, a bátyámnál és a legkisebbik öcsémnél, összesen öt. Persze ezt anyácska már „odaát” nézni, 1988-ban halt meg.

Hol végezte az alsó- és felsőbb iskoláit?

A Horváth Mihály téri általános iskolába jártam, ahol kitűnő tanárim voltak, mint például Lukin tanár úr, akinek az énekkarában énekelhettem. De említhetem Weisz Győzöt, a testnevelő tanárt is, vagy felső tagozatos osztályfőnökünket, dr. Kultsár Adorjánt. Mi még a klasszikus értékeken nevelődtünk annak ellenére, hogy az iskola hivatalosan nagyon vonalasnak számított. Majd ezután kerültem az Esztergomi Feren-

László atya

ces Gimnáziumba. Tudtam, hogy a gimnázium szellemisége nekem úgy kell, mint egy falat kenyér. Az itt eltöltött évek számomra olyan alapvető élményt, stílust jelentettek, ami a mai napig mértékadó. Egy jellemző példa erre, amikor elsőként még neveltünk azon, hogy a rendház folyosóját a habitusban levő osztályfőnök felmossa. Ezt azonban később már természetesnek és ma már követendőnek tartom.

Innen már egyenes út vezetett a szemináriumba?

Igen. Valójában én ferences szerettem volna lenni, de abban az évben nem volt felvétel. Ezért még most is úgy érzem, hogy a szerzetesség áll a szívemhez a legközelebb. A rendszerváltás előtt pedig a jezsuitákkal szimpatizáltam mint professzionális renddel. Beszéltem is az akkori rendfőnökkel, Morlin atyával erről, aki már érezhette a közelgő rendszerváltást. Várjuk meg – mondta –, amíg hivatalosan is erre lehetőség nyílik, de az események olyan gyorsan következtek be, hogy 1999-ben az első szabad választás kampánycsendje már a Gazdagréti Templom alapkövetelénél talált. Egy ilyen nagy feladat elején szerzetbe vonulni megfutamodás lett volna. Engem mindig az Izajási lelkület vezérelt: „Itt vagyok Uram! Rendelkezz velem!”. Mindig sajnálom azokat, akik vívódnak, szenvednek, hogy menjek, ne menjek. Én boldog vagyok, hogy pap lehetek, és teljesen mindegy, hogy ezen belül az embernek milyen feladata van. Nekem is voltak nagy változások az életemben, de mindig elfogadtam azokat a feladatokat, amiket tennem kellett.

Mik voltak ezek a nagy változások?

Én elméleti embernek indultam, egyháztörténész szerettem volna lenni, a kutatómunkát nagyon élveztem. Ezen a területen életem egyik meghatározó személyisége dr. Zakar András atya, aki Mindszenty személyi titkára volt, és osztozott sorsában.

Miért pont ő volt a példaképe?

Elsősorban azért, mert benne olyan embert láttam, akinek az élete olyan volt, mint egy partra vetett halé.

Schubert-mise a templomban, 2003

Cserbenhagyta mindenki, úgy az akkori gúzsbakötött egyház, mint az állam. Ő ennek ellenére nem volt depressziós. Hihetetlen derű volt benne, szeretet, türelem. Nem éreztem, hogy bármi indulatot táplált volna az ellenségeivel szemben. Ez a lelkület engem a mai napig lenyűgöz. Ő feltétel nélkül hitt az Örök életben, hitte Isten országát. Annak ellenére, hogy a börtönbüntetése után kiiktatták az aktív lelkipásztori tevékenységből, nem keseredett el, hanem tudományos munkába kezdett.

Milyen történelmi téma érdekelt a legjobban?

A kezdetek. Mai napig lenyűgöz a Szent István-i kezdet és annak előzménye.

Aranyosi ifjúsági hittanos tábor, 2003

A szemináriumban először Félégyházi professzor úr hívta fel a figyelmemet arra, hogy a magyar őstörténet valójában a vallástörténetnek egy olyan meghatározó része, amely a Szent István-i keresztény állam szellemi történeti előzménye. Az akkor megismert elmélet gondolatait most itt, Gazdagréten, a gyakorlatban élhetem át.

Ezt hogyan kell értelmezni?

Ezt azt jelenti, hogy hogyan lehet a nulláról elindulni, ami számomra a legizgalmasabb dolog. Egy kész dolgot folytatni sem mindig könnyű, de az ugart feltörni, az mindig kihívás. Ahol most a templom áll, ez valamikor egy sitt- és szeméttelp volt. Sokan mosolyogtak rajtam akkoriban, hogy mit akarok én itt tenni. Az itteni kezdet lehet, hogy furcsának tűnik, de nekem kicsit hasonló a magyar őstörténethez. A hetvenes évek eleje politikailag még nagyon veszélyesnek számított. Jellemző, hogy ötödévesként éppen az a professzor utasított, hogy Zakar atyával szakítsam meg a kapcsolatot, aki egy hónapja még hozzá irányított, mint a téma egyik jó ismerőjét... (gondolom, megkapta a megfelelő eligazítást az ÁÉH-tól)... Sokan tudják Zakar atyáról, hogy 1948. november 19-én reggel, a mise után, az utcáról rabolták el. Aztán két hónap múlva a Bátor urat is, karácsony másnapján Esztergomból. Történetük már ismert egyháztörténelmi adattá rögzült. De 1970-ben Zakar atya mindezek ellenére nekem soha nem panaszkodott – nem azért, mert tudta, hogy lehallgatják –, hanem mert mindig azt nézte, mi a feladata. Én tőle tanultam meg így élni. Egy olyan gyereknek, aki 1956-ban, nyolc éves korában már

barikádot emelt az utcán, majd az oroszok meghajtottak bennünket, hogy szedjük szét, nekem nem kellett megmagyarázni, hogy mi az a békepolitika. Mivel továbbra is kapcsolatban maradtam Zakar atyával, ezzel az én pályám és karrierem is megtorpant, de gyakorlatilag nem zavart. Ezért a disszertációm sem engedték megírni, a másik nagy munkám is megfűrték, a „Szent László-legendák”-at mint történeti forrásokat. Végül a Vigiliában, Rónai atya idejében rövidítve mégis megjelent. A harmadik nagy kutatási témám pedig Serédi Juszticián bíboroshoz kapcsolódik „Küzdelem az emberi szabadságjogokért” címmel. Persze ebbe is beletenyereztem, így hát többek érdeke az volt, hogy tudományos pályán én ne dolgozzak. Végül is csak 1980-ban engedték megvédeni a disszertációm, utána jelentkeztem a bíborosnál, hogy Rómában szeretnék tovább tanulni. És akkor egészen világosan értésemre adták, hogy én nem mehetek. Akkor én ezt tudomásul vettem, és a gyakorlati lelképásztori munka lett a további célom. Nem baj, ha egy elméleti ember gyakorlati dolgokat csinál. Éppen azért sikerül több dolog, mert először mindig elméletileg közelítem meg a kérdéseket.

A szeminárium befejezése után hová helyezték?

Endrefalvára kerültem, de mivel nagy volt a hívek lelkesedése, amit nem jó szemmel néztek, ezért különböző pesti plébániákra helyeztek, de pont ezzel váltam sokoldalúvá. Endrefalván tanultam meg közösségben gondolkodni, Kőbányán a jegyesekkel tanultam meg foglalkozni. Amikor a VIII. kertületi Jó Pásztorba kerültem, akkor tudtam doktorálni. Ez volt életem legizgalmasabb időszaka, mert az Esztergomi Prímási Levéltárban tölthettem hatvankét egész napot. Óbudán a lakótelepi emberekkel való foglalkozást sajtóítottam el. Egy amerikai meghívást is kaptam, ahol azt tanulhattam volna meg, hogy miként kell egy szabad világban gondolkodni. Mivel nem írtam alá a „papírokat”, így nem engedtek ki, és „büntiből” a Vörösmarty utcába helyeztek. Itt többnyire idős, beteg emberek között voltam.

Itt ismerhettem meg a Csengery utcai kórházat, ami krónikus betegek utókezelője volt. Itt tanultam meg a haldoklókkal bánni. Majdnem 114 betegágy volt, zömében mindig tele haldokló rákosokkal. Hála Istennek ma már ugyanolyan érzelmi telítettséggel tudok leülni egy haldokló ágyára és a szemébe nézni, mint egy óvodásnak a hittanórán. Nekem mindkettőjük egyformán kedves.

Említette, hogy az édesanyját halála utolsó percéig Ön gondozta.

Én nagy ajándékot kaptam a Jóistentől, hogy őt gondozhattam, én csukhattam le a szemét, és megköszönhettem neki, hogy ő volt az édesanyám. Egy kétágyas szobában, ahol egyedül feküdt, életének utolsó két és fél hónapját velem tölthettem, és ápolhattam édesapámmal felváltva éjjel-nappal. Kispapként még nagyon féltem attól, hogy mi lesz, ha elveszítem őt, hiszen egy paphoz mégiscsak az édesanyja áll a legközelebb. Mégis, amikor lezártam a szemét azon az éjszakán, nem a gyász, hanem a hála és a köszönet volt bennem a legerősebb. Mellette állhattam mint pap és mint fia is. Ez a szentkereszt megtalálásának éjszakáján történt. A kereszt pedig nekünk inkább erőforrás, a hit ereje, mint tragédia. Ezt a nagy ajándékot viszont meg kell köszönnöm az Úrnak. Az édesanyámmal töltött utolsó idők adtak számomra egy olyan elhatározást és feladatot, amit még szeretnék megvalósítani az életemben. A templomhoz – egyházközséghez kapcsolódó hospice-szolgálatot. Azért, hogy az élet utolsó időszakához érkezetteknek megfelelően a rendelkezésére álljunk, és emberhez méltó befejezést biztosítsunk számukra.

Ez azt jelenti, hogy olyan civileket vagy szervezeteket gyűjt maga köré, akik ezt a feladatot önkéntesen vállalják, és kijárnak a kórházakhoz?

Inkább röviden elmondanám. A Gazdagréti templom tervében is benne van egy idősök otthona és egy ápolási egység. Az egyházközség egyetlen nagy családként akarja élni Krisztusnak elkötelezett életét. Ezért a nagy család – az egyházközség – szolgálatát a hívők közül kell kialakítani. Családi kötelék mellett is vállalható ez a szolgálat. Természetesen arra is lehetőség lesz, hogy aki ezt hivatásszerűen szeretné végezni, az élhet úgy, mint aki teljesen elkötelezett apáca. Évente tesznek fogadalmat, s eszerint lesznek beltagok, illetve kültagok, de a feladat, a szolgálat változatlan.

Említette, hogy mód lesz arra is, hogy ezt vallási apácaként vállalja. Ez új rendet jelentene?

Nem. Mi a Márta-nővérek szellemi örökségét folytatjuk, akik a Kékkeresztes Nővérek néven is ismertek voltak. Ma már ők nagyon idősek. Még ott lehettem azon a szentmisén, ami után Paskai bíboros úr az alapítójuk emlékére a Rókus Kórházban emléktáblát helyezett el. Nagy megtisztelte-

tés, hogy engem kértek fel „spiritus rectorunknak” aki tovább viszi szellemiségüket. Őrzöm az ő jegyzőkönyveiket, pecsétjeiket, és bízom abban, hogy erre a szolgálatra a harmadik évezredben is szükség lesz.

Ez egy betegápoló szerzetes volt?

Nekik nem rendjük, hanem egy kongregáció szerű szervezetük volt a húszas években. Trugli Margit néni alapította, aki egyébként újságíró volt. Amikor a húszas években kórházba került, akkor látta, hogy milyen nagy szükség van erre a szolgálatra a lehetetlen állapotok miatt. A jezsuita atyák szellemi irányításával egy egészen modern gondolkozású kongregációt alapított. Ez az alapítás hasonlónak mondható Calcuttai Teréz anya munkájához, akinek a személye hitelesítette mindazt az elgondolást, amit tett. Ilyen volt Margit néni is, csakhat ő magyar volt, és így nem volt meg munkájának a nemzetközi propagandája – ha szabad így mondani. Nagyon korszerűek voltak, összehozták azokat a lányokat, asszonyokat, akik a kórházakban vállalták ezt a munkát, szakképesítést adva a kezükbe ezzel. Először a Rókus kórháznak, majd később a Kútvölgyinek is ők voltak a betegápolói. Persze az ötvenes években őket is betiltották, sőt még azt az ingatlant is elvették tőlük, amit a saját spórolt pénzükből vásároltak. Ez a mostani Szabó Ervin Könyvtár mellett van. És semmilyen lehetőség nincs arra, hogy ezt visszakapják, mivel ez se nem egyházi, se nem párté. Amit mi teszünk, én úgy gondolom, hogy teljesen evangéliumi alapokon áll, hiszen „amit egynek tesztek a legkisebbek közül, azt nekem teszitek”.

Mit szeretne még az életében megvalósítani?

A Gazdagréti templom építését szeretném még befejezni, természetesen a hospice- szolgálat elindításával.

Miért nem folytatja a televízióban az esti órákban sugárzott műsort?

Mert a jelenlegi királyi TV nem akarja. Ma igazán attól félnék, akibe nem lehet belékötni, aki nem sért senkit, de mindenkinek felkínálja az Örök Értékeket, és ez a veszélyes, mert nem nyereségorientált. Számukra kezelhetetlen.

Egyik televíziós csatorna sem meri vállalni a műsora sugárzását?

Nem, mert mindenki félti a pozícióját – megértem.

Mit gondol, miért van ma olyan sok depressziós, lelkibeteg ember az országban. Miért telefonáltak Önnek annyian. Miért nem tudnak az emberek az Istenben kapaszkodót találni?

Az a gond, hogy a harmadik évezredben a gonoszság egészen más stratégiával, nagyon sikeresen küzd. Nevezetesen, átmossa az agyakat, a személyi méltóságot bedöngöli

a betonba, az embereknek nincs önbecsülése. Önbecsülés pedig csak akkor van, ha én az Isten képmását meglátom magamban és másokban. Ezzel kapcsolatban példaként hadd mondjam el, hogy Szent Istvánról augusztus 20-án mindenfelét mondanak, de alig hallok a lényegét.

Mi a lényeg Ön szerint?

A mai szóhasználattal élve az egyik legjobb menedzser volt, mert Szent István a lelkeket is menedzselte. A lelki erő hiányzik a mai emberekből, még a hetedik nap megszenteléséért sem hozunk áldozatot, ezért üresek a templomok. Szent István pontosan megfogalmazta azt a stratégiát, amit ma ennek az országnak követnie kellene. Európa az ő idejében morálisan lezüllött állapotban volt. És ő az Isten országára tette ennek az országnak az alapjait. „Óvakodj mindazoktól – mondja a fiához intézett intelmeiben –, akik a Szentháromság egy Isten hitéhez akár hozzáadni, vagy elvenni akarnának.” Ez tökéletes teológiai ismeret. És Géza fejedelem idején sem tűzzel-vassal kényszerítették az embereket a keresztség felvételére, hanem öt évig készültek rá. Hasonló ma a helyzet a római korhoz, amikor a barbárok kiadták a jelszót, hogy kenyeret és cirkszt. Ez a legsúlyosabb gond, hogy néhány egyházi személy pedig nem mer vezetni, nem mer kiállni az Isten ügye mellett, hanem okoskodik és a világ fejével próbál gondolkodni. Ez így ma egy hitét, reményét veszített nép. De meggyőződésem, hogy pillanatok alatt megújulhatna, ha meghallhatná és befogadná az Isten üzenetét. Nálam például éjjel-nappal nyitva van a templom, nincs is zár rajta, ide bármikor be lehet jönni. Istennél nincs záróra...

Milyen módon tudnánk ma evangelizálni az embereket, amikor a papság létszáma is fogy?

Először is nem a lyukat nézem a sajtóban. Én soha nem azt néztem, hogy más mit csinál, hanem arra figyeltem, hogy énnekem mit kell tenni. Ha az én életpéldám vonzó másoknak, akkor ezt biztos, hogy követőkre talál. Másodszor, a megváltás művében, a legdrámaibb pillanatban Jézus teljesen egyedül volt a kereszten. Az apostolok is cserbenhagyták. És mi történik Jézus feltámadása után, nem szemrehányást tesz, hanem azt mondja békesség nektek, és vegyétek a Szentlelket. Hát vegyük! A harmadik pedig az irgalom diadala, a bűnbocsánat. Ez a nagy botránykő! Az Isten szeret és igenis megbocsát, ezt kellene jobban tudatosítanunk az embereken, de az eredmény nem ránk van bízva. Amikor Jézus a mennybe megy, még mindig akadnak olyanok, akik kételkednek benne, ő mégis bizalommal van irántuk.

Őn mindig tudja, mi az Isten akarata? Én egész eddigi életemben ezen vívódtam, utólag már könnyű okosnak lenni.

Ha én ezen vívódnék, föl se tudnék kelni, inkább ágyban maradnék. Isten akarata nem úgy működik, hogy interurbán szól nekem, vagy e-mail-ezek velem, föllépek, rácsatolok és letöltöm az akaratát. Ez nem megy. Üres a képernyő, és énnekem kell azt teleírni. A döntéseket nekünk kell meghozni, nem bújhatunk ki a felelősség alól, nem ruházhatjuk át az Istenre, mert megajándékozott bennünket a személy méltóságával, amiben a jó és a rossz is benne lehet – és pont ez a szép benne. Mondok még egy esetet a saját életemből, hogy megértse. Amikor tavaly áprilisban a Bátoros úr megáldotta ezt a templomot a köztársasági elnök és több miniszter jelenlétében, én a mise végén szót kértem, és a következőket mondtam: – Itt ezen a helyen engedjék meg, hogy hadd köszönjem meg mindazoknak a gáncsoskodását, akadékoskodását, akik akadályozták ennek a templomnak a megépítésében, annyi erőt kihoztak belőlem, hogy magam sem hittem volna. – És erre senki nem tudott mit mondani. Én például lehet, hogy azoknak a nehéz éveknek köszönhetem a legtöbbet, de nekik azért azzal el kell majd számolni, amit elkövettek, és ez az ő dolguk, az enyém pedig az, hogy ezeket az indulatokat az életemben, hogyan viselem el, miképpen reagálok rá, ez az én felelősségem. Az Isten akaratát meg tudni számomra az életem legegyszerűbb dolga volt. Kispap korom óta mindennap van egy fohászom a Szentlélekhez, Istenem add, hogy eszközöd tudjak lenni.

Ilyen egyszerű a recept, ezt mindennap el kell mondani?

Nem kell elmondani, hanem ebben kell élni, több alázattal – ez a házi feladat, Angyalka!

Kuruczleky Ilona

A Napsugár Légitársaság és a Budapesti Temetkezési Intézet Rt. Kegeleti Szolgáltatása a Budaörsi Repülőtéren

Részletes Felvilágosítás, Ügyintézés:
Irodánk címe:
Budaörsi Repülőtér, Bp. XI. ker. Kőérberki út 36.
Telefon: 06 30 941 1532
E-mail: faterh@alamix.net

Az iroda megközelíthető:
Kosztolányi Dezső térről induló 87 vagy 87/a autóbusszokkal

További információk:
Temetkezési Intézet Ügyfélszolgálati Iroda
Munkaidőn kívüli érdeklődőket visszahívjuk!
Telefon: 309-0520

Liszt Ferenc: Krisztus

A nagy távlatokban gondolkodó, mélyen vallásos Liszt Ferencben a monumentális zenemű megalkotásának gondolata először 1853-ban vetődött fel, ám az oratórium csak 1866. október 2-án készült el. A művet a Szentírás és a liturgia latin szövege nyomán komponálta a zeneszerző.

A mű első része 1867. július 6-án csendült fel Rómában, ám az oratórium ősbemutatójára csak hat évvel később, 1873. május 29-én, Weimar-ban ke-

rült sor, a szerző vezényletével. A végső formájában három részből (Karácsonyi oratórium; Vízkereszt után; Szentvedés után) és tizennégy tételből álló zenemű egyik megrendítően szép előadásán jómagam is ott voltam a Budapest Kongresszusi Központban, 1986 szeptemberében, melyet Doráti Antal vezényelt, neves szólisták közreműködésével. Az oratóriumot az előadás utáni napokban a HUNGAROTON Classic rögzítette. **S. P.**

Domingo: Szent énekek

Plácido Domingo egyik legújabb lemezén a milánói Giuseppe Verdi Ének- és Zenekar működik közre Marcello Viotti vezényletével. Az ízlésesen szerkesztett kísérőfüzet címdalán az imádságra kulcsolt kézzel álló, elmélyült arcú Domingo szent énekeket tartalmazó albuma a barokktól a kortárs zeneszerzőkig évszázadokat ölel át. A belső elcsendesedésre vágyó, problémáival gyöttrődő ember nehezen találja meg szavaival az Istenhez vezető utat. Való igaz, olyan időket

élünk, amikor nehéz kikapcsolni önmagunkból a zavarodott világ zaklatottságát. Ilyenkor érdemes visszahúzódni a csendes szobába, és bekapcsolni a lemezt, melyen tizenhat különböző szakrális ének hallható. A „Szólj Uram, mert hallja a Te szolgád!” fohász akár még segít is kiválasztani a lelkiállapotunknak éppen megfelelő dalt. S a szárnyaló, magasztos énekkel átlényegülve, imádsággal megbékélhet a lélek. Az album a UNIVERSAL gondozásában jelent meg. **S. P.**

Zenesarok

Korunk egyik jeles egyházzene-szakértő karmestere, *John Eliot Gardiner* a közelmúltban új CD-vel lepte meg hallgatóit. **Glória** összefoglaló címmel a barokk kor két zenei géniuszának, Vivaldinak és Handelnek Istent dicsőítő műveit adta ki egy korongon, melyet az utóbbi zeneszerző Dixit Dominus alkotása tesz teljessé. A felvételen az *Angol Barokk Kamarazenekar*, a *Monteverdi Kórus*, és a Handel-műben kristálytiszt hangon, bársonyos, lelket simogató fényvel éneklő *Gillian Keith* (szoprán) működik közre. Lehetünk rosszkedvűek, kétségbeesettek, esetleg megoldhatatlannak tűnő problémák is nyomják vállunkat,

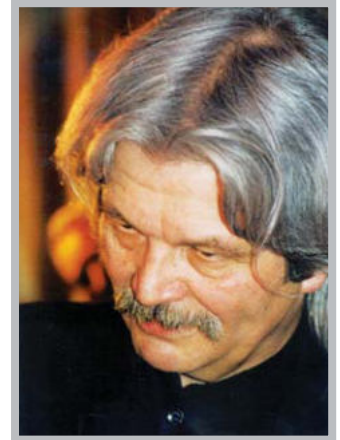
adott egy nagyszerű CD, tökéletes hangzással, remek formában játszó együttessel és a muzsikuscapatot rutinnal, kiváló stílusérzékkel, hallatlan eleganciával dirigáló kiváló karmesterrel, aki valóban az Úr dicsőítését örömmel zengő, mély hittel átítatott hangzást csíhol ki közreműködő társai közül. Karmester, ének- és zenekar szerencsés találkozása ez a felvétel, melyen az alkotók egy szívvel-lélekkel, szinte saját örömeikre muzsikálva teljesítik feladatukat. A PHILIPS gondozásában megjelent korong közel nyolcvanpercenyi zenei anyaga igazi örömforrás. Hallgatása alatt észrevétlenül múlik az idő, és a hifitorony mellett ülő fokról fokra érezheti, könnyebbé válik teste-lelke. **S. P.**

Jöjjön el a Te országod!

Papp Lajos szívsebész, professzor könyve

Hitüket tudatosan vállalók és azt megvallók napi fohászának egyik legfontosabb mondatát választotta Papp Lajos, szívsebész professzor a közelmúltban megjelent, önvallomás jellegű kötetének címéül, amely a Kairosz Kiadó gondozásában jelent meg a közelmúltban. A lelkiismeretére hallgató, sokszor meghurcolt, ellehetlenített, ám hite, belső ereje révén a nehézségeken mindig úrrá levő igaz ember története jelenítődik meg 1990-től napjainkig. Papp Lajos nemcsak világhírű szívsebész professzor, hanem korunk egyik markánsan megnyilatkozó kiemelkedő közéleti személyisége. A pécsi szívgyógyászati centrum igazgató főorvosa szabad idejében fáradhatatlanul járja az országot. Előadásokat tart, tanúságot tesz hitéről, magyarságáról nemcsak a nagyvárosokban, hanem az isten háta mögötti kis településeken is. Ahová hívják, hacsak teheti, mindenhova elmegy. Azt mondja, nem okozhat csalódást az embereknek. Előadásának híre megmozdítja az embereket. Zsúfolásig megtelt színház- és előadótermek, vagy kisebb helyiségek fogadják. Szeretettel fogadják, hallgatják mindenütt. Egy hiteles ember személyes tanúságtétele nagy érték mai, eldeformálódott világunkban.

A kötet számos interjút közöl a professzor úrral, többek között lapunk január 10-i számában megjelent beszélgetést is felfedezhetik olvasóink, de saját írásaiból is kapunk egy csokorra valót. Tartalmas, szép könyv, örülhetünk, hogy a professzor úr könyv alakban közlé tette a keresztény értékrendet vallók számára értékes, előre mutató gondolatait.

Figyelemfelkeltésül feltétlenül ide kívánkoznak Makovecz Imre ajánló sorai:

„*Talán történelme legsúlyosabb válságát éli a fehér ember. Teremtő Istenétől elfordult, az éltető napfény helyett az arany csillogását választotta, s ura az életnek, nemzeteknek az uzsora lett. (...) A válságból, a 'nagy kísérletekből' példaképek, követhető fényes alakok, szellemi hatalmasságok vezethetik ki az embereket. Ezek a példaképek valódi tartalommal töltik meg azt, ami kiüresedett, újra fényessé teszik azt, ami elhalványult. Személyükön keresztül újra valószínűsítik az értelmet, tartalmat, erőt kapnak a kompromittált tulajdonságok: a becsület, a hűség és a többiek.*

Ilyen példakép Dr. Papp Lajos, orvos.

Dolgozatokon, lejegyzett beszélgetéseken, beszédein át élénk áll egy kép, egy ember képe, kinek kezében maga elé tartva az emberek szíve, mélyen a szemünkbe néz, és azt mondja: így kell élni, a szeretet tűszaként, küzdve mindannyiunk becsületéért, hűségéért, a szeretetért.

A kötetet Simon András értékes, tartalomhoz illő grafikai illusztrálja. **SPANGEL PÉTER**

FELHÍVÁS! A Pázmány Péter Egyetem Levelező Tagozata fennállásának 25. évfordulóját ünnepeljük. 2003. 9. 27-én, várunk mindenkit az Egyetemi templomba. 16 órától előadások lesznek, 18 órától Dr. Erdő Péter prímás mutat be szentmisét. Vidékiek szállásról gondoskodjanak. Jelentkezés: Strommer Szilvia: 258-20-90; 06-70-314-54-45, strommer@axelero.hu vagy, Balássy Dóra: 06-20-412-6966, balassydora@freemail.hu címeiken, ill. telefonszámokon.

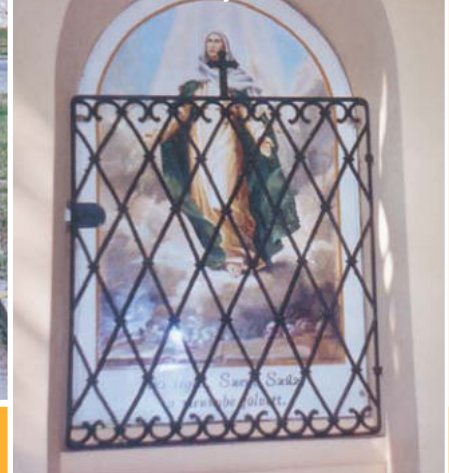
Egyháztörténelem

A váci vár romjai Géza király szobrával, háttérben a ferences templom és kolostor épületével

A hétkápolnai forrás

Kis kápolna a Mária mennybemenelét ábrázoló festménnyel

A váci egyházmegye

alapításának története

A váci egyházmegye fő búcsúünnepé a szeptember 12-ét, Mária neve napját követő vasárnapon van. A híres váci hétkápolnai búcsú kapcsán érdemes felidézni az egyházmegye alapításának történetét.

ADuna közelsége és a vadban gazdag erdők miatt mindig lakott volt Vác és környéke. A honfoglalás idején talán egy, az Árpádokhoz közel álló nemzetségfő választotta szálláshelyéül ezt a területet.

István király halála után az unokaöccse, Péter került trónra. A másik lehetséges utódot, a félpogány Vazult még István életében megvakították. A szent király megkímélte a Vazul-fiak életét: a három ifjú külhonba távozatott. Levente és András a kijevi fejedelemséget, Béla a lengyelek földjét választotta új otthonául.

Béla herceg és Richeza lengyel hercegnő házasságából született az 1040-es években Géza, László, a későbbi szent lovagkirály és Lampert. A fiúkat még négy leánygyermek is követte.

A magyar királyság akkoriban komoly válságba került: a különböző karakterű és hagyományú népeket a kereszténység homogenizáló ereje által egy nemzetté olvasztó István karizmája hiányzott Péter királyból. A németbarát uralkodó összeütközésbe került István sógorával, Aba Sámuellel és a nemességgel is. A két tábor közötti összecsapásnak Péter és Aba Sámuel is áldozatul esett.

Egyes feltételezések szerint Péter idejében szerveződött meg a váci egyházmegye. Más vélemények Szent Istvánnak tulajdonítják a püspökség megalapítását.

A Vata-féle pogánylázadás idején hazatérő András és Béla kezdetben együtt intézték az ország ügyeit. A pogány lázadó-

kat leverő Andrást királlyá koronázták, öccse, Béla pedig az ország északi és keleti területeire kiterjedő hercegséget birtokolta. András királynak – sokéves várakozás után – 1053-ban végre fia született, Salamon. Őt – Béla jóváhagyásával – öt évesen megkoronázták.

Azonban a testvérek közt viszályt szító „sugdosók” miatt a kényes egyensúly hamar felborult. Béla ifjúvá érett fiai és a lengyel rokonság segítségével magához ragadta a hatalmat. Andrást a csataterőről való menekülés közben érte a halál. Béla trónra lépése után három évvel baleset áldozata lett. A Salamon védelmére betörő német seregeket már Géza verte vissza. Salamon végül megegyezett unokabátyjaival: az ifjú királyé maradt a korona, de az ország keleti és északi területei a hercegek, Géza és László fennhatósága alá kerültek. Az ismételt kiújuló ellentétek csúcspontja a mogyoródi ütközet volt, 1074 tavaszán. A csata előtt a seregek Vácnál gyülekeztek. A váci erdőben – ahol a legenda szerint csak egy remete élt – Lászlónak, a későbbi szentnek látomása volt.

Géza feje fölött egy koronát hozó angyalt látott megjelenni. A győzelemhez égi segítséget kapó hercegek vezetésével harcba induló sereg Mogyoródnál fényes diadalt aratott Salamon és a németek felett.

A közismert történet szerint Géza a koronázása után visszatért Vádra, hogy fo-

A váci Hétkápolna kegyképe

Út a kegytemplomhoz

gadalmához híven székesegyházat építeszen a Szent Szűz tiszteletére. A legenda szerint a mai Hétkápolna környékén Géza, László és Lampert lóháton ülve tanakodtak, hogy hová is építtessék a Mária oltalmába ajánlott templomot. Egy égi jel sietett a segítségükre: egy szarvas jelent meg nekik, agancsain égő misegyertyákkal. A király és öccsei üldözőbe vették az ősi pogány mítoszokból ismert totemállatot, melyben ők egyszerre láthatták a némes vadat és Isten angyalát.

Gondolatok a barátságról

Többször is rányilaztak a szarvasra, de nem tudták megsebezni. A történet csúcspontján a menekülő állat megállt a Duna feletti dombok egyikén, mintegy kijelölve a felépítendő Boldogasszony székesegyház helyét, aztán eltűnt a folyó habjai között. A hagyomány szerint Vác városa a Gézát és fivéreit a mogoródi ütközet előtt megáldó szentéletű remetéről kapta a nevét. Györffy György professzor feltételezése alapján a remetét Wazonak hívták és német térítő pap volt.

Más források felvidéki származású bencés szerzetesként emlegetik, aki a váci Péter kápolna papja volt. Vác remete létezésére utal az is, hogy a czestochowai pálos kolostorban őriztek egy Boldog Vácot ábrázoló képet.

A Szent Péter kápolna a mai Hétkápolna környékén állt, és valószínűleg annak a településnek volt a temploma, ami már a püspökség megalapítása előtt létezett.

A Képes Krónika a Szent Péter kápolna alapítását is László látomásához és a szarvas megjelenéséhez köti. Az elbeszélés szerint ott építették fel, ahol Lászlónak megjelent a Géza fejére koronát helyező angyal, és ahol először pillantották meg a csodaszarvast.

A misztikus történet szerint – mely talán a rossz emlékű Péter király város- és püspökségalapítását akarta elfedni – az angyali jelenések által megszentelt helyeken templomokat emeltek: az egyiket Szent Péter apostol, a másikat a Boldogasszony oltalmába ajánlva. Az utóbbiban, vagyis a várban álló püspöki székesegyházban temették el Géza királyt 1077-ben.

A tatárok és a törökök által többször lerombolt székesegyház helyén az 1700-as években a ferencesek építettek templomot és kolostort.

A ma Hétkápolnaként emlegetett kegytemplom a hozzátartozó, a szentolvasó titkait ábrázoló hét kis kápolnával 1718 és 1734 között épült. A csodatevő kegykép a gyermek Jézust a karján tartó Szűz Máriát ábrázolja.

A templom környékén forrás vize gyógy, melynek gyógyító erőt tulajdonítanak. A ligeterdő, a horgásztó, a természetvédelmi területhez tartozó tanösvény és a Duna közelsége hozzájárul a zarándokok testi-lelki feltöltődéséhez.

A modern ember számára nehezen lehető legendák valódi lényege máig érvényes üzenetet hordoz: a Boldogasszony különleges oltalma alatt álló váci egyházmegye és az egész magyar haza mindig képes volt túlélni a történelem legszörnyűbb viharait is.

MÁCSIK MÁRIA

Mostanában divatos szó lett a barátság. Közkezdelt valóság show-inkban nem is tudom, hány-szor hangzik el napjában, hogy „rám számíthatsz, hiszen a barátod vagyok!”. Tényleg az az igazi barátság, amit ott bemutatnak? De nem szeretnék ennél a két műsornál leragadni, hiszen nem lenne szerencsés. Találkozhatunk rengeteg barátságnak nevezett dologgal a mindennapi életünkben is. Iskolában, munkahelyen, közlekedési eszközökön harsogják ezt a szót, amely rengeteg ember számára elvesztette valódi jelentését. Ebben a sajnálatos leértékelődésben hatalmas részt vállalt magára a rohamléptekben fejlődő világ. Ahol senkire és semmire sincs időnk, egyik helyről a másikra rohanunk, pillanatnyi dolgokért lelkesedünk és élünk. A karrier mindennél fontosabbnak számít. Nők százai felejtik el azt, hogy nekik elsősorban az a feladatuk, hogy gyermekeket hozzanak a világra; a férfiaknak pedig az, hogy apák legyenek. Ez már az emberiség kezdete óta így van, csak valahogy szeretünk felejteni... Azt harsogja mindenki, hogy gyermekek csak akkor férnek bele az elképzeléseinkbe, ha a megfelelő egzisztenciát már megteremtették. A válási statisztikákon meg csodálkozunk és csóváljuk a fejünket. Csupán ennyi, hiszen már csöng a mobiltelefon, a lámpa zöldre vált, és rohanunk tovább. Nincs időnk az értékekre. Mert a barátság nem múló siker, nem múló dicsőség. Modern világunkban az egyik elődleges dolog a pénz, szinte mindent elérhetünk vele. Pedig a képlet nem ilyen egyszerű. A lényeges dolgokat nem lehet sem készpénzzel, sem hitelkártyával megszerezni. A barátság is egy ilyen „problémás” dolog. Ez a fogalom is, mint annyi minden átformalódott. ÉRDEKBARÁTSÁG. Igen, ez az, ami jellemzi a XXI. század emberi kapcsolatait. „Addig vagy a barátom, amíg hasznom van belőled.” Ez a „varázsmondat”, amit nagyon gyakran alkalmaznak az önjelölt „varázslók”. Lányok esetében legtöbbször akkor szokott megszakadni a barátságnak vélt kapcsolat, amikor az egyik félnek udvarlója lesz, és onnantól kezdve már nincs is szüksége arra a személyre, akinek pár nappal ezelőtt még a vállán sírta el a bánatát. Probléma forrása lehet még, ha a barátnőnek nem tetszik az a bizonyos fiú. (Férfiak esetében is igazak a fent írtak, csak nem olyan gyakorisággal, legalábbis tapasztalataim szerint...) Vajon azok az emberek, akik ilyen formában szereznek és vesztenek barátokat tudnak-e nyugodtan aludni? Nincs nekik lelkiismeretfurdalásuk, hogy aktuális „áldozatuk” megbízik bennük és számít a segítségükre? Lehet, hogy kegyetlen vagyok, de ha egy ember már eljut arra a szintre, hogy kihasználja társait, akkor annak már elkorcsosult a lelke. Sajnos nagyon nehéz a fent említett okokból kifolyólag igaz barátot találni. Akit már egyszer kihasználtak, vagy valaki azt mutatta neki, hogy a barátja, fenntartással fog minden új ember felé közeledni. A rossz emlékeket sokkal nehezebb elfelejteni, mint a jókat. Azzal, ha valakit csak ideig-óráig tekintünk barátnak, egy egész életre megsebezhetünk. A sebek pedig csak nagyon jó gyógyszer hatására és lassú folyamat eredményeképpen tudnak begyógyulni. Szeretném személyes tapasztalatomat leírni, talán adhatok reményt azoknak az embereknek, akik hasonló cipőben járnak, mint én jártam. Tízennyolc évesnek kellett lennem ahhoz, hogy megtapasztalhasam, milyen is az igazi barátság. Egészen eddig hittem azt, hogy vannak barátaim, de lassan ráébredtem, hogy a haver nem barát. Volt pár kellemetlen élményem, és azt gondoltam, nem is létezik ez a szó. Évekig itt volt a szemem előtt, de nem tudtam (akartam?) észrevenni. Félttem, ismét tévedek, és nem bíztam, csak vártam és reménykedtem. Egészen érdekes módon éltem meg a „barátszerzést”. Amikor már azt hittem, minden lehetőséget elszalasztottam, egy „harmadik” személy segítségével kerültem közel a célhoz. „Külső segítségem” nincs tisztában azzal, mennyit segített nekem, de biztos vagyok benne, hogy nem volt véletlen az ő felbukkanása. Egy másik lánynak fájdalmat okozott, nekem viszont segítséget nyújtott ezzel a lépésével. Fura fricskája ez az életnek! A Gondviselés küldte volna? Talán nem is ez a lényeg az egészben, hanem az, hogy mióta tudom, hogy egy olyan társ van mellettem, aki úgy fogad el, ahogy vagyok (tisztelőben tartja szokásaimat, érzéseimet), és minden gondolatomat, örömeimet, bánatomat, titkomat megoszthatom vele, sokkal könnyebben veszem az élet által felállított akadályokat. Sokat számít, hogy tudom, minden helyzetben kereshetem, segíteni fog, éjjel is felhívhatom, mert tudom, meghallgat. Bízom benne, sőt remélem, nem alaptalanul jelenthetem ki, hogy barátságunk nagyon hosszú időre fog szólni és semmi és senki sem állhat közénk. Ő mondta nekem egyszer ezt az idézetet: „Az a barát, aki amikor megkérdezi, hogy vagy, a választ is megvárja.” Igen, valahogy így kellene! Hinni kell abban (ugyanígy, mint a párválasztás esetében, is), hogy minden embernek Isten kijelölt egy társat, aki vár rá, és akire mindig támaszkodhat. A mesterkedések világában nagy öngólt rúgott az, aki azért büvéskedett, hogy eltörölje a barátság fogalmát. Igaz, hogy leértékelődött egyesek számára, de aki képes arra, hogy az ajándékba kapott barátot megbecsülje, annak felértékelődött az egész élete. A keresés receptje pedig pofonegyszerű: nyitott szemmel, és ami még ennél is fontosabb, nyitott szívvel kell járni a világot. Akkor a siker garantált, hiszen hitem és kitartásom engem is célba segített.

HAVASSY ANNA KATALIN

Gyülekezeti Ház

– a Mezőség peremén

Nagy napja volt Mezőbergenye székelymagyar református népének az a július végi vasárnap, amikor ünnepélyesen felavatták a Gyülekezeti Házat. Mondogatták is a jelenlevők – helybeliek és messze földekről is hazaérkezettek, környékbeli és távolabbról jött vendégek, meghívottak: száz esztendőben egyszer ha sor kerül itt, az erdélyi Mezőség peremén, ilyen rangos eseményre.

A vegyes lakosságú Bergenyé központjában, a dombon álló, öreg református templom és a hajdani felekezeti iskola (ma óvoda) tőszomszédságában most már impozáns, tágas, emeletes, modern, minden igényt kielégítő hajléka van a hitéletnek és a művelődésnek, a lelkiekben és szellemiekben való gyarapodásnak. Minden építés jövőt teremtő cselekedet – hallhatták az istentiszteletre egybegyűltek, akik nemcsak a templom falai között, hanem a portikusban, a cinteremben összezsúfólódva kísérelhették figyelemmel Ötvös József marosvásárhelyi esperes, Domahidi Béla bergenyei lelkész, és a a Ház megteremtését anyagilag is áldozatosan támogató svájci vendégek részéről ígét hirdető lelkészpár, Thomas Muggli és Inger Muggli Stockholm szép szavait. Mert nem mellékes tény, hogy az itthoniak lelkes hozzájárulása mellett jelentős svájci és hollandiai segítséggel sikerült tető alá hozni ezt az építményt. (850 millió lej volt az összkidadás!)

Orbán Balázs, aki annak idején, a tizenkilencedik század második felében bejárta és páratlan szorgalommal, mindenre kiterjedő figyelemmel feltérképezte Székelyföldet – az egykori Marosszék mezőiségi falvait is –, említést tett az idevalósiak ősi hagyományokban gyökerező szokásairól, írván többek között: „Bergenyé derék, ref. hiten levő székelyek által lakott falu (...)” (Megemléktem nagy művében, hogy a református egyház kisebb harangjának körirata mellett látható évszám: 1530.) Nyomdokain barangolva, a századforduló idején Petelei István, a kiváló erdélyi magyar prózaíró, manapság is gyakran idézett mezőiségi nagyriportjában pedig azt jegyezte meg, többek között, hogy ennek a falunak az emberei tiszta házaikban „adnak a csínra, a kényelemre”. (Ami, bizony, semmiképpen sem volt általánosan jellemző a korabeli Mezőségen...)

Sokat változott a világ Orbán Balázs, Petelei István itt járta óta ezeken a tájakon, gyakori megpróbáltatásokban és ritka örömek-

ben egyaránt lehetett része Mezőbergenye népességének is. Jelenünkben közel 800 református él a faluban, de az új Gyülekezeti Ház bizonyára az egész magyar közösség kultúrájának otthona lesz az elkövetkező időkben. S híven eredendő elhivatottsághoz, eredményesen szolgálhatja a hitben, anyanyelvben, hovatartozásban való megmaradást – a Mezőség egészének szörvány-világa felé kisugárzó erővel.

A falu nevének első írásos említése a pápai tizedszedők adójegyzékében 1334-ből való, több marosszéki helységgel együtt. De a székelyek itteni letelepedése valójában jóval előbb, a XI. század folyamán történt. A kiváló magyar történész, Györffi György szerint „Marosszék területét szállták meg legkorábban”, amikor a Küküllők és a Maros völgyeiben határvédő feladatokat kaptak. Közel ezer éves tehát a „bölcső”, amelyben a mezőiségi székelymagyarság életét ringatta a szigorú történelem. 1334–35-ben, midőn „Nycolaus sacerdos de Bergenuie” (vagyis: Miklós, Bergenyé papja) 8 dénárt fizetett pápai tizedként, a helység már tekintélyes nagyságú székely településnek számított. S azt is tudjuk, hogy a Bethlen Gábor-féle összeíráskor 13 lófő, 5 gyalogpuskás, 6 szabad székely és 2 zsellér család élt a faluban.

Hadak pusztításai, pestisok, betelepülések, különféle kalamitások alakították folyamatosan a népesség gyarapodását-fogyatkozását a Kárpát-medencében mindennél. Bergenyé sem volt kivétel. Mindezekről – és még sok egyébről – bőszeges tájékoztatást nyújt az a falu-monográfia (egy helybeli nyugdíjas tanár, Nagy Péter munkája), melynek bemutatása épp a Gyülekezeti Ház felavatása alkalmával történt, eleven érdeklődés közepette. Ugyanekkor, ugyanitt láthattuk a Ház előadótermének falain Ősz Zoltán bergenyei ihletésű festményeit, ő illusztrálta a szóban forgó monográfiát is. A falu szülötte, Gálfy-Bódi Tamás aforizma-füzetének bemutatására szintén ekkor került sor. Így már a kezdet kezdetén figyelemre méltó művelődési-művészeti események jelezték: lélektisztító szellemi funkciója van – s lehet a jövőben – a mezőbergenyei Gyülekezeti Háznak.

Hosszadalmas lenne felsorolni mindazok neveit, akik ilyen-olyan mértékben hozzájárultak a megvalósításhoz. Valójában az egész gyülekezet elismerést érdemel. De külön is kiemelendő a fiatal lelkész, Domahidi Béla, aki családjával és a presbitériummal együtt több éven át munkálkodott a szervezés, az építés terén. Az odaadás, fáradhatatlansága, szerénysége példamutató lehet az építés terén. Bizonyos: nem kis mértékben neki köszönhető az is, hogy Bergenyében az ifjúság megtalálta a helyét a református egyház életének keretei között. Ők, a fiatalok lesznek az építő szellemiség kiteljesítői.

Öröm volt tapasztalni, hogy milyen sok komoly arcú fiatal szorongott ezen a forró júliusi vasárnapon a bergenyei református templom padjaiban: hogy milyen messzehangzóan zengett ajkai-kon a zsoltár. Úgy érezhettük: a remény üzenete szólalt meg ilyenképpen – s ez szívet melengető, hitet erősítő biztatás mindnyájunk számára.

NAGY PÁL

Sokat hallhatunk mostanában a médiákból Csaba testvéréről és a dévai, szászvárosi gyerekekről. Egy ferences szerzetes, aki az ő 400 gyermekével és néhány nevelővel kis szigetet hozott létre hihetetlen energiával, a semmiből. Mára már két tömbházban pezsg az élet, iskolába járnak a gyerekek, és kialakulóban vannak továbbtanulási lehetőségeik is.

Csaba testvér napközben járja a város-

legyen a Tiéd”– szölt. Majd az étkezés vége felé fél paradicsom maradt a tálon. „Meg-egetem?”– kérdezte, és az igenlő válasz után azonnal kettévágta: „A fele legyen a Tiéd!” A választék mindemellett nagyon szerény: ilyen „luxus”, mint a paradicsom is csak azért lehetséges, mert ők, saját kézzel termesztik.

A gyerekek is rengeteget dolgoznak, de mindig hálással fogadják önkéntesek segítségét is. Azt azonban

Judit, Piarista nővér Csaba testvér állandó segítője

Gabi, az egyik önkéntes segítő két kicsivel

Az árvaház ebédlője, háttérben Déva vára

Robi megfélezi velem a vacsoráját

Segítők és gondozottak közös esti éneklése

Befőzés

kat, falvakat, megpróbálja megkérni a szülőköt, hogy egy-két hetet otthon tölthessen minden gyerek a nyári szünetben (sokszor anyagilag ilyenkor az árvaház segíti az otthon tartózkodást). A többiek – beleértve a gyerekeket is – együtt törekszenek mindennapi életük jobbátételére. Csaba testvér apaként jár közöttük és mindegyikük történetét ismeri, velük él. A gyerekek pedig annyira azonosulnak a belőle áradó lelkiséggel, hogy természetes dolog nekik a mindenki által közismert mondás: „Adni nagyobb öröm, mint kapni” – és ezt olyannyira meg is élik, hogy az egyik közös vacsoránk alkalmával, kevés hely lévén Robi az ölembe ült, megkent egy szelet kenyeret és nekem adta: „Ez az első, ez

A kolostorban levő iskola

Jancsi gyümölcsöt mos

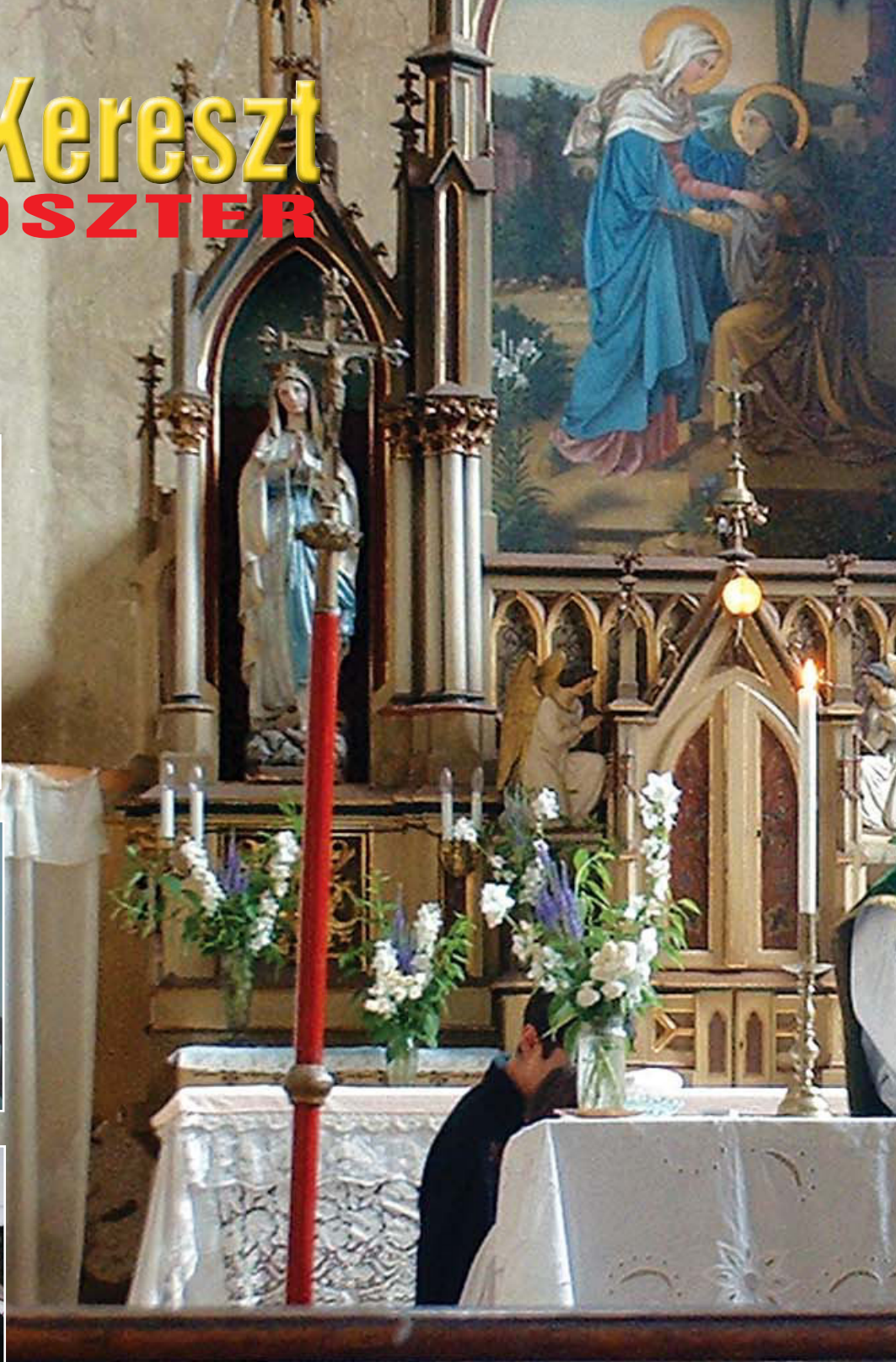

senki sem várhatja, hogy megmondják neki, mikor és mit tegyen. Találékonyásra, leleményességre van szükség és ez nem is olyan nehéz. Magyarországon volt már olyan osztály, aki „örökbefogadott” egy gyereket. Leveleznek vele és fényképről ismerik, a zsebpénzükből pedig 5000 Ft-ot adnak össze havonta, így fedezik egy havi ellátását. Gondolj csak bele: a Te családod mire költ el ennyi pénz.

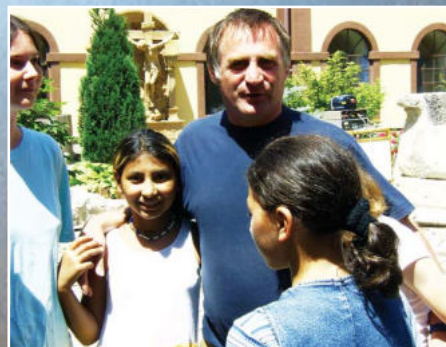
A Szent Ferenc Alapítvány elérhetősége: www.devaigyerekek.hu
Számalszámuk: MKB 10300002-20145639-00003285

Számlatulajdonos: Dévai Szent Ferenc Alapítvány. (A Csaba testvérral készült interjút a következő számban közöljük). S. Sz.

Szent Kereszt POSZTER

Csaba testvér

Kegyhelyek

Fatima, a világ legnagyobb Mária-kegyhelyeinek egyike. A Boldogságos Szűz Mária, mint oly sokszor a történelemben, ismét az emberiség segítségére sietett, 1916. május 13-tól 1917. október 13-ig, először három alkalommal angyal-jelenés, majd hat alkalommal a Boldogságos Szűzanya megje-

lenése nyomán alakult világméretű kegyhely, a portugáliai „Cova d'Iria” (az Iriai völgy). Három pástorgyereknek, Santos Lucia-nak (10 éves), s két unokatestvérének, Marto Ferencnek (9 éves) és Jácintának (7 éves) megjelent a béke angyala és imára buzdította őket. A Szent Szűz először 1917. május 13-án jelent meg a „Béke Völgyében” és a rózsafűzér imádkozását kérte a gyermekektől, és azt, hogy 6 hónapon át ugyanezen időben jöjjenek el hozzá. Ezt meg is tették, de mivel VIII. 13-án elzárva tartották őket, ezért VIII.

19-én Valinhos-ban jelent meg nekik. (Itt építettek a magyarok kápolnát, amelyet 1956. VIII. 12-én szenteltek fel.) A Szűzanya imádságot, áldozatot, engesztelést kért tőlük. Mivel egyre nagyobb lett a fatimai jelenések híre, a Szent Szűz megígérte nekik az égi eredetét bizonyító nagy eseményt. A gyerekek kitarítottak a jelenések valódisága mellett. Így érkezett el, a várva várt nap: X. 13-án mintegy 70 000 ember volt tanúja a fatimai „napcsodának”. A három gyermek előre meghatározta a helyet és az órát. A rossz idő ellenére a sokaság tanúja lett a Csillagok Királya csodás megnyilatkozásának, amely így tisztelte meg az Ég Királynőjét, az ő Édesanyját. Semmiféle tudós, csillagász meg nem tudná magyarázni azt, ami ott történt. Az utolsó jelenés is vilámlással kezdődött. Majd megjelent az égi „Asszony” a hívek által most feldíszített kis tölgybokron. Az eső elállt. Kis felhő jelent meg a látnokok körül, majd felemelkedett és eltűnt. Ez háromszor ismétlődött. Lucia kérdésére, hogy: „Asszonyom, ki vagy és mit óhajtasz tőlem?”, a Madonna így felelt: „Én vagyok a Rózsafűzér Királynője. Szeretném, ha egy kápolna épülne e helyen tiszteletemre, amelyben mindennap imádkozzák a rózsafűzért.” – majd még hozzátette: „A háború hamar végetér” és hogy „Az embereknek meg kell javulniuk és bűneikért bocsánatot kell kérniük!” Végül szomorú tekintettel és esdő hangon kérte: „Ne sértsék tovább az emberek az Úr Jézust, akit már amúgyis olyan nagyon megbántottak!” A Szent Szűz búcsút vett a kis látnoktól. Megnyitotta kezét, amely sugarkat vetített a nap felé. E pillanatban megkezdődött a hallatlan „napcsoda”, miközben a gyermekek tanúi voltak egy másik jelenésnek, amely a nap mellett mutatkozott három folytatólagos képben. Először a Szent Családot látták, a nap jobboldalán, majd Lucia Jézust látta jobbról, balról pedig a Hétfájdalmú Szűzanyát, végül megjelent a Kármelhegyi Boldogszony, kezében a skapulárával.

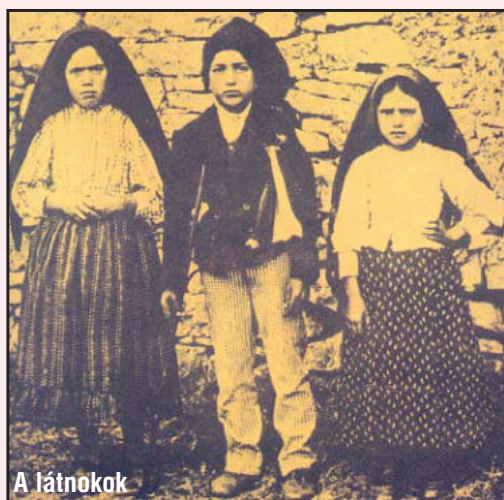
A napcsoda maga így zajlott le: A Szűzanya kitért kezéből a napra

A kegyzsobor, kezein a II. János Pál pápától kapott arany rózsafűzérrel

A Szentatya 1984. március 25-én megismételte a világfelajánlását, a Rómába „zarándokolt” fatimai kegyzsobor előtt

Fatima

A látnokok

A Szentatya átveszi Lúcia maga készíttette ajándékát

A Szentély a jelenési ünnepek alatt

ima

vetítődő sugarat látva Lucia felkiáltott: „Nézétek a napot!” A borús és esős délelőtt után mindenki az égre tekintett s akkor 12 percen át megdöbbenő és egyedülálló látványban volt részük: A felhők széteszlottak, a kék égen a delelő nap szokatlan színűre változott, bele lehetett nézni, anélkül, hogy vakítana. Majd hirtelen meginog, láthatóan mozog és végül, mint egy tűzkerék, saját tengelye körül forogni kezd minden irányban. Közben óriási fényalábokat lövell ki a szivárvány különböző színeiben. Csodás színpompába öltözteti az eget és a földet s a beláthatatlan tömeget, amely megdöbbenve lenyűgözve szemléli a csodálatosan megindító látványt. Körülbelül 4 perc múlva a nap megáll, majd egy pillanat múlva újra kezd a fények és a színek csodás táncát. Majd rövid pihenés után, harmadszor is megismétli még változatosabban színeiben. A lelkek teljes megújulására most következett a végső megrendítő meglepetés: A nap szédületes körforgásából egyszer csak kisklott. Elszakadt az égboltozattól, és zezugos vonalban zuhanni kezdett a lesújtott tömegre, egyre nagyobb hőséget árasztva. Világvégi hangulat és rémtület; hitvallás és bocsánatkérés tört fel a szívekből. Majd a nap szédületes zuhanása hirtelen megállt. Amint lejött, zezugos vonalban visszament a helyére és lassanként rendes fényben ragyogott újra a tiszta égbolt közepén. Végül még egy kedves meglepetés várt a bõríg ázott zarándok tömegre: e pillanatban ruhájukat egészen száraznak találták. A nagy csodáról, a helybéli Leira-i püspök, híres papok, írók, tudósok, közéleti személyiségek nyilatkoztak, még a szabadgondolkodó „O Seculo” c. újság főszerkesztője is, aki pedig még aznap reggel gúnyos cikket írt, de részese lévén a napsodának, két nap múlva meglepő pozitív tanúságot tett az eseményről. A fatimai jelenéseknek folytatása 1925. XII. 10-én a ponteverdai jelenés, amely az elsõszombati ájtatosságot kérte, majd az 1929. VI. 13-i, amely Oroszország felajánlását kérte a Szeplõtelen Szívnek. Ezt a felajánlást 1942. X. 31-én XII. Pius pápa végezte el. 1964. IX. 21-én II. János Pál pápa a római Szt. Péter téren a fatimai kegy-szobor előtt a világ püspökeivel ismételte meg úgy, amint a Szûzanya kérte. A jelenések egyházi kivizsgálása 1929. VI. 14-én fejezõdött be és a fatimai püspök 1930. X. 13-án hirdette ki hiteles természetfeletti voltukat, és engedélyezte a Fatimai Szûz tiszteletét. (Magyar Kat. Lex.III.) 1918-ban megépült a kis kápolna. 1920. VI. 13-án került be a mai kegy-szobor. 1928-ban megkezdték a hatalmas bazilika építését, majd 1951-ben kialakították a szentély elõtti nagy teret. A XX. század végére 9000 lakosú város lett, több mint 60 szerzetesházzal, hotelekkel, zarándokszállásokkal, 3 középiskolával és 3000 diákkal. A két fiata-

labb látnok, Jacinta és Francesco néhány évvel a jelenések után – nagyon komoly ima és vezeklõ élet és sok szenvedés után – meghalt. Lucia pedig karmelita szerzetesnõ lett és egy spanyolországi kolostorban rejtett életet él még ma is. Idõközben kapott még közléseket a Szûzanyától, amelyeket továbbított a mindenkor Szentatyának. A Szûzanya a jelenések folyamán 3 dolgot kért a látnokokon keresztül: 1. A rózsafüzér naponkénti imádkozását, imát és engesztelést a bûnösökért. 2. Szûz Mária Szeplõtelen szívének a tiszteletét, különösképpen az elsõszombati engesztelõ ájtatossággal. 3. A pápa a püspökök kollégiumával ajánlja fel a világot, Oroszország külön említésével, Mária Szeplõtelen Szívének, és ezt a felajánlást mindig tudatosítsák. Amint a fatimai Szûz mondta: „Oroszország elhintette tévtanait...”, és láthattuk annak következményeit. Mivel pedig sokan nem tértek meg, bekövetkezett a II. világháború is, és az ateizmus továbbterjedése. 1931. V. 13-án a portugál püspöki kar felajánlotta az országot Mária Szeplõtelen Szívének. E felajánlás megmentette meg Portugáliát a II. világháború borzalmaitól. Hálából a portugál asszonyok arany ékszereibõl és kb. 3000 drágakõbõl koronát készítettek, amellyel XII. Pius pápa 1946-ban megkoronázta a kegy-szobrot és elrendelte Máriának mint a Világ Királynõjének ünnepét. (VIII. 22.)

A „fatimai titkok”: a Szûzanya 3 titkot is közölt a látnokokkal. Az elsõ kettõt Lucia nõvér 1941. VIII. 31-én levélben közölte a Leirai püspökkel. Az 1. titok a pokol látomása és azoknak a büntetéseknek a megjövedõlése amelyek a világra várnak, ha nem hallgatnak Mária intésére. A 2. titok Mária Szeplõtelen Szívének kinyilatkoztatása, amely reménycsillag a világ békéje és üdvössége számára. E két titkot Schuster milánói bíboros 1942-ben hozta nyilvánosságra. A 3. titkot Lucia nõvér 1944. VI. 17-én zárt borítékban adta át a leirai püspöknek, aki azt késõbb eljuttatta Rómába. XXIII. János pápa 1960. V. 13-án vett tudomást a levél tartalmáról, s kérte, hogy ne hozzák nyilvánosságra. II. János Pál pápa 2002-ben nyilvánosságra hozta a titkot, és rövid magyarázatot fûzött hozzá. A 3. titok az egyház és a pápa nagy szenvedésérõl szól, a nagy vértanúságokról és hûséges hitvallásról. II. János Pál pápa magára ismert, az egyház élén a Golgota hegyére menõ, keresztet vivõ alakban, aki mintegy meghal (v.ö. merénylet) sok társával együtt. Végül is az isteni kegyelem gyõzedelmeskedik. A fatimai vándorszobor (másolata) járja a világot, és közvetíti a kegyhely áldásait. 1994. VII. 11-tõl X. 11-ig Magyarországon volt. A két látnokot, Franciscót és Jacintát, II. János Pál pápa a közelmúltban boldoggá avatta.

BAJCSY LAJOS

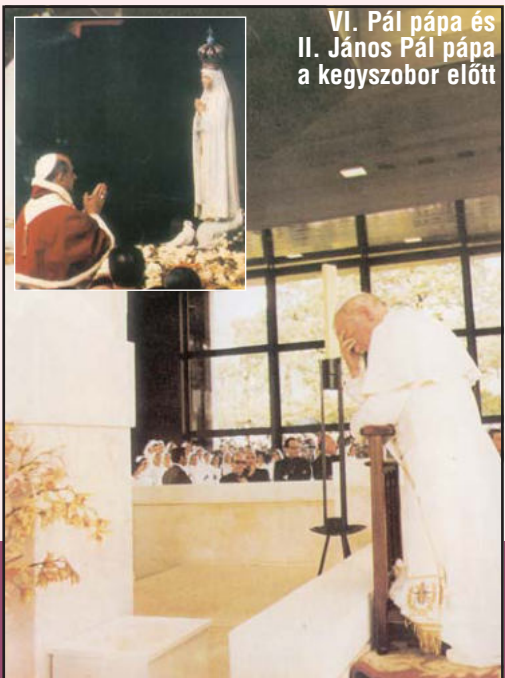
A bazilika

Magyar emlékmű Fatimában, Szent István király 3 méteres márványszobra a fatimai Rózsafüzér bazilikában

VI. Pál pápa és II. János Pál pápa a kegy-szobor előtt

Különleges életutak „Emi néni”

Emi néni mikor vonult be a rendbe?

1911-ben születtem, úgy 18 éves koromban.

Mi motiválta, hogy erre a lépésre szánja el magát?

Zentán éltem a szüleimmel. Nem ismertem a nővéreket. De gyerekkoromban olyan voltam, hogy nem érdekelt semmi, csak a templom, ott segítettem állandóan.

Édesanyám mondta is: „Ha téged csak ez érdekel, miért nem mész apácának?”

Úgy 7–8 éves lehettem, amikor lementem

az árokba, ahonnan a szüleim tiltottak. Meg is vágtam a lábamat, egy nagy seb lett, de nem mertem a szüleimnek elmondani, csak később. Édesanyám azt is mesélte el, hogy amikor egyszer nagybeteg voltam, ő imádkozott a Jóistenhez, ha meggyógyulok, fölajánl nekí. Hát ezért mondta, hogy ha annyira szeretsz a templomban lenni, legyek apáca!

No, meg volt egy barát-nőm, a Maris, akivel együtt határoztuk el: megyünk apácá-nak!

Így együtt, gyalog indul-tunk Magyarkanizsára, fölvé-telt kérni a Miasszo-nyunkról Nevezett Kalocsai Isko-lanővérek Társula-t á b a .

kozni, hanem a gyerekkollégi-umban, mint „házi-nővér” dolgoztam: konyhán, mosodán, kertben, ami nehéz munka volt.

Aztán visszakerültem Kanizsára. Itt voltam a második világháborúig. Úgy 20–30 iskolanővér dolgozott együtt. Ezután szétszórtak bennünket, így kerültem haza. Elmentem a Kassai téri Szentlélek templom plébániájára dolgozni, még húsz évig.

A rend már a rendszervál-tás előtt újra összeállt. A rend-házat a 80-as években kaptuk vissza, ekkor jöttem én is visz-sza, sekrestyési feladatokat láttam el. Onnan mentem azu-tán nyugdíjba.

Van-e utánpótlás, jön-nek-e fiatalok a rendbe?

Kalocsán, és Szentendrén úgy 50–60 fő van még. A rá-szoruló öregeket is ők ápolják.

Van-e valami nagyon ér-dekes esemény az életében, amit elmesélne nekünk?

Amikor bejöttek az oro-szok, Kanizsán voltam. Mi is együtt voltunk még mind. Em-lékszem, két orosz katona állt az ajtóban, és szerbül nekem szegeztek a kérdést: Félek-e? Mire én bátran a szemükbe néztem és mondtam: Nem fé-lek! Közben a Szűz Anyához fohászkoztam, hogy segítsen. Ők biztosan megéreztek az erőt, így nem bántottak ben-nünket, el is mentek.

Úgy érzem, az életem mun-kával teli, de tartalmas élet volt. A sekrestyési feladat már nehéz nekem, most már csak imádkozom. **ILLYÉS ANIKÓ**

Ott nagyon megörültek nekünk, és így 4 évig voltunk je-löltek, a trianoni békéig. Ak-kor megkérdezték, akarunk-e maradni, vagy megyünk in-kább Magyarországra? Úgy döntöttem, én megyek. Fölpa-koltak bennünket Marissal együtt. Ő közben szegény, be-teg lett és két év múlva meg-halt. 4 év után lettem egy évig posztoláns a beöltözés előtt. Ekkor kerültem Kalocsára. Huszonegy évesen öltöttem be. Utána lettem „novícia”, fe-hér ruhás, próbaidőre egy évig. Ekkor kerültem Újvidék-re vissza.

És Emi néni is tanított ez-után?

Én nem akartam ta-nítással foglal-

„Ha annyira szeretsz templomba járni, legyél apáca!”

Alexandrin nővér

Örömmel mutatjuk be Baranyai László atyát, akit különleges és egyedi képességekkel ruházott fel a Jóisten, hiszen nem szokványos tevékenység egy pap számára a hímezés!

Ezüst palást

Lila palást (applikált)

Bizánci kazula

Indiai muszlin kazula 200 éves restaurált

Csodafímező atya

Mi adta az ötletet, hogy Ön mint atya hímezéssel foglalkozzon?

Mindig szegény helyen voltam, és szégyelltem, hogy rongyos ruhákban misézek. Másrészt pedig, jezsuitáknál voltam diák, ahol mindig szép volt a liturgia, díszített az oltár. Már gyermekkoromban is varrtam – volt kis fej nélküli szobrom, annak varrtam miseruhát, otthon színházast játszottam, miséztem.

Miért éppen papnak ment, mi vonzotta erre a pályára?

Egész családom nyomdász volt. Nyolc éves koromig a nagyszüleim neveltek, apácákhoz jártam óvodába. Már ekkor is szerettem ministrálni. A háború után kerültem Pestre, édesanyámhoz. Általános iskolás koromban Lukin tanár úr énekkorában énekeltem, voltam a Józsefvárosi bencés Skola Kórusnak is tagja. A VIII. kerületben a jezsuita atyáknál rendszeresen ministráltam, miközben kitanultam a nyomdaipari szakmát. A kézügyességemet édesanyámtól örököltem, a színérzékelem isteni adottság. Ennek köszönhettem, hogy a szakoktatóm javaslatára az OFSZET nyomdában kiderült, hogy alkalmas vagyok ofszet gépmesternek. Így ki kellett tanulnom a filmretusálást, az átnyomást, a magasnyomás-gépmesterséget, ebből kaptam szakképesítést. Ezután különböző nyomdákban dolgoztam, közben végeztem a gimnáziumot. Bekerültem az egri teológiára előkészítőre, váci egyházmegyésként, ez pótolta az érettségit. Ez volt életem álma, hiszen én mindig pap akartam lenni. Mindez 1958-

Passio, részlet 1980

ban történt. Amikor is titokban, éjjel jártam hittanórára egy egyetemistához. A teológián, az első év végére megvakultam mindkét szememre, a spanyol influenza következtében. Így Pestre kerültem az Országos Idegsebészeti Kutató Intézetbe, agytmor gyanúval. Próbáltak gyógyítani, de fél évig teljesen vak voltam, kb. 4800 db injekciót kaptam.

Hogyan nyerte vissza a látását?

Ez nagyon érdekes volt! A kisapok nagyon sokat imádkoztak értem. Közben egy nővér rendtársa kijutott Rómába – ami ebben az időben nagy dolognak számított –, aki elment Siracusába, a generális anyától kért segítséget: a Könnyező Madonna könnyéből hozott egy kis vattányit ezüst szelencében. Én minden nap a kórházban imádkoztam, és közben a vattát mindkét szememhez érintettem. Így lassan, napról napra, fokozatosan visszanyertem a látásomat. Számomra az is csoda, hogy a többi beteg, akik az influenzától vakultak meg, vakok maradtak örök életükre, csak egyedül én látok. Ezután folytattam a teológiát, így 1965-ben szenteltek fel pappá.

Úgy látom a fényképeken, hogy a színház is közel áll Önhöz.

Gyermekkoromban egy hatemeletes házban nőttem fel, volt körmenet, mise, utána pedig színház az asztal tetején. Papként foglalkoztam színdarabírással, rendezéssel is. Az első színdarabom egy betlehemes játék volt Mézsán, 1965-ben, amiért le akartak csukni, így azt abba kellett hagyni. Ezután Albertirsára kerültem. A darabokat én tanítottam be, a ruhákat és a díszleteket is ott helyben készítettük. A következő 16 évet Kiskunmajsán töltöttem. Itt előadtunk néhány részletet Madách: Az ember tragédiájából 120 szereplővel, Sík Sándor: István király drámáját lerövidítve 140 gyerekkel. Megismerhették, hogy az ősegyház élete milyen küzdelmes volt, és a hősök példaképekül szolgálnak a felnövekvő gyermekeknek. Az előadások bevételeiből kirándulni mentünk, nyaranta először hetes magyarországi, majd külföldi táborokat szerveztünk.

Az a kérdés merült fel bennem, ezeket a gyönyörű hímezéseket, stóákat nézegetve, hogy a pápához milyen úton jutott el az Ön híre?

Külföldön élő magyar papok vitték el a hírt. Amikor közeledett a Szent Atya 80. születésnapja, akkor kaptam a rendelést.

Mi az Ön munkáiban a különleges?

Részben az anyagok különlegessége, és talán az, hogy egyedi munkák. A miseruhákat én szabom ki, varrom meg, majd hímezem ki.

ILLYÉS ANIKÓ

Mindenkor segítő Szűz ikon hímezés

Váci Székesegyház zászlója

Pápai zászló (Oroszlány)

Magyarok Nagyasszonya kazula

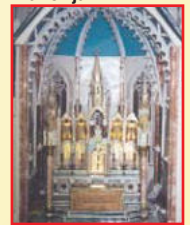
Szent Mihály stóla

II. János Pál születésnapjára 2000 húsvétján

Az Örökimádás templom oltárának makettja.

Egyre gyakrabban találkozunk olyanokkal, akik nem tudják, hogyan oldják meg problémáikat, illetve eddig próbálkozásaik során kudarcot v allottak. Az okok között többnyire a családból hozott hibás, berögzült magatartási mintákat, a társadalmi értékek átrendeződését találjuk. Az is előfordulhat, hogy a családi minta teljes hiánya miatt (állami gondozás) valaki képtelen megtalálni a helyét a világban. Sokszor csak akkor figyelünk fel rájuk, amikor elveszítik otthonaikat, hajléktalaná válnak, széthullik a családjuk, vagy éppen az öngyilkosságba menekülnek. Amennyiben nem kapnak külső segítséget, erőtlenségükön, elesett voltukon nem képesek változtatni.

A Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat 12 éve nyújt segítséget válsághelyzetbe került embertársainknak. Tevékenységünk alapelvei közé tartozik a keresztyén szellemiség és a pontos, szakértelemmel végzett munka. Fontos, hogy a nehéz helyzetbe került egyéneken, családokon komplex módon tudjunk segíteni. Ahhoz azonban, hogy a segítségnyújtás valóban hatékony legyen, először meg kell ismernünk azokat a tényezőket, hatásokat, amelyek szerepet játszhattak a problémák kialakulásában, s a segítő beavatkozásának mindig a megfelelő szinten kell történnie. Például: ha egy hajléktalan ember kér tőlünk segítséget ahhoz, hogy gondjaival behatóbban foglalkozzunk, először az alapvető szükségleteket (étkezés, ruha, fedél) kell kielégíteni, s majd csak ezt követheti a hosszú távú tervek megvalósítása, mint például a munkakeresés. Át kell éreznünk azon embertársunk helyzetét, kiszolgáltatott mivoltát, akinek azért kell nap mint nap küzdenie, „eladnia magát”, hogy a napi betevő meglegyen, és hogy találjon egy biztonságos helyet, ahol lehajthatja a fejét.

Tudjuk, ilyenkor megszólal a másik tábor is, akik azért vonják felelősségre ezeket az embereket, hogy „akkor miért isszák el azt a keveset, miért vállaltak még egy gyermeket, miért nem mennek el dolgozni, miért játsszák el pénzüket...”. A válasz számunkra egyértel-

mű: az erőtlenség együtt jár a tehetetlenséggel. Az egyén, a család nincs abban a helyzet-

Focizók

fotó: Koczán Gábor

fotó: Fekete Dániel

Szolnok – CSAO

ben, hogy változtatni tudjon a sorsán. Gyakran elfelejtjük, hogy az adott állapot már valamilyen korábbi dolog eredménye. Egy hosszú útnak, amely tele volt küzdelmekkel próbálkozásokkal, kudarcokkal, komoly és komolytalan ígérekkel, elszalasztott lehetőségekkel. A kialakult helyzetben már nem segít a dorgálás, a "majd én megmondom, mit kell tened" hozzáállás. Az első lépés,

amit ebben a helyzetben tehetünk, a feltétel nélküli elfogadás.

A Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat szükségesnek tartja, hogy ne csak az első lépésig kísérje el az embereket. Fontos, hogy ne csak az alapvető igényeket, a létfenntartást biztosítsa, hanem egy hosszú távú „szerződést kötve” álljon embertársaink mellett. Ha egy brutális élettárs elől menekülő

A Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat szociális programjai Magyarországon:

- Családsegítő és Gyermejköltségi Szolgálat (Budapest-Soroksár, Szolnok)
- Családok Átmeneti Otthona (Miskolc, Szolnok, Orosháza)
 - Szenvedélybetegek Ellátó Intézménye (Budapest, Debrecen);
- Addiktológiai Centrum (Budapest-Soroksár)
- Hajléktalanok Átmeneti Szállása, szociális - és jogi tanácsadás, étkeztetés (Debrecen, Gyula)
- Idősek Átmeneti Gondozóháza (Erőspuszta)
- Régiós Roma Program (Olaszliszakai Fejlesztő Ház)
 - Otthoni Szakápolási Szolgálat (Budapest)
 - Gyógyszersegély-program (Budapest)

A segélyszervezet szociális központot működtet Kárpátalján is. A beregszászi intézmény programjai:

- Tejkonyha-program gyermekeknek (ingyen tej)
- Nyugdíjas program (természetbeni adományok, szociális és jogi tanácsadás)
 - Közmunkaprogram
- Utcagyerek-program a hátrányos helyzetű kiskorúak esélyeinek növeléséért (szociális támogatás, képzési programok)

fotó: Fekete Dániel

„Tartozunk az erőtlenségéért”

Árviz – Karácsonyi osztás gyerekeknek

A Szeretetszolgálat köszönet

0

anya gyermekeivel menedéket keres a Szeretetszolgálat három átmeneti otthonának valamelyikében (Miskolc, Orosháza, Szolnok), az elhelyezésen

túl – ami az első és legfontosabb lépés – segíteni kell a családnak, hogy a bántalmazás során elszenvedett lelki sérüléseket feldolgozzák, hogy

Ruhaosztás

z erőtlének ét hordozni”

fotó: Koczán Gábor

ettel fogadja az adományokat az alábbi számlaszámon:
 TP - 11705008-20464565

Ugrálókötél

fotó: Koczán Gábor

a gyerekek iskolába, óvodába járhatnak. Szeretnénk, ha az anya és a gyermek képes lenne a továbblépésre, ezért számos alternatívát nyújtunk a társadalomba való sikeres visszailleszkedéshez. Ezt segíti többek között a tavalyi év végén beindított „félutas lakás” reintegrációs program is, mely az átmeneti otthonban lakhatás kilenc hónapja után további öt évre biztosít lakhatási lehetőséget a rászorultaknak. A családok emellett igénybe vehetik a Szeretetszolgálat által nyújtott szociális és jogi tanácsadás,

keket, a drog és alkohol rabságában lévőket, a különböző természeti katasztrófák (pl. árvíz) károsultjait.

Azt valljuk, hogy az erőtleneken való segítség mindenki feladata. Fontos azonban, hogy összefogva, hatékony módon tudjunk segítséget nyújtani: valódi esélyt adni azon embertársainknak, akik lemondtak arról, hogy saját erejükől újból értékes életet éljenek.

Úgy gondoljuk, hogy Isten különös ajándéka az, hogy vannak olyan emberek, akik

Karácsonyi melegételesztás

fotó: Fekete Dániel

családterápiás alkalmak, munkakeresés, felzárkóztató korrepetálás szolgáltatásait is.

A segélyszervezet 16 intézményében a munkatársak naponta több száz olyan emberrel kerülnek kapcsolatba, akik megfelelő ellátás, segítség hiányában életveszélyes helyzetbe kerülnek. Feladatunknak tartjuk, hogy felkaroljuk a hajléktalan egyéneket és családokat, az utcán csellengő gyere-

nap mint nap embereken segíthetnek. Igen, a másokról való gondoskodás képessége is ajándék. Hálaadással kérjük az Ő segítségét és áldását azon munkatársakra, akik embereken segítenek – szerte a világban.

RÁCSOK BALÁZS

A Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat Miskolci Családok Átmeneti Otthonának vezetője

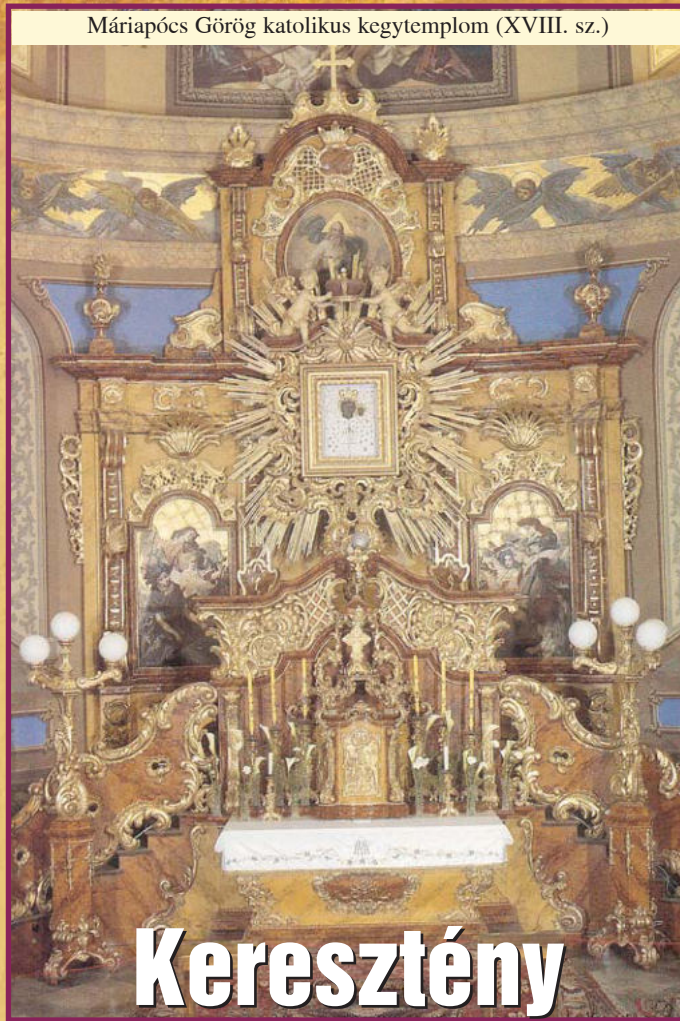
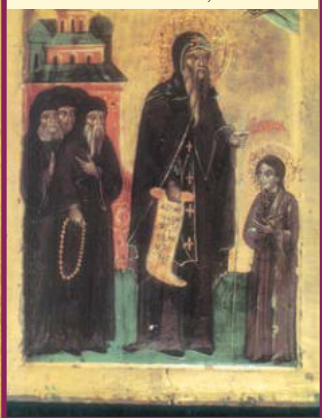
Keresztény Magyarország. Szeretjük ezt a kifejezést használni. Jól is hangzik, pedig a legutóbbi népszámlálás szerint vallását gyakorló római katolikus csupán az ország 10%-a.

Szt. Arsenij, XIV–XV. sz.

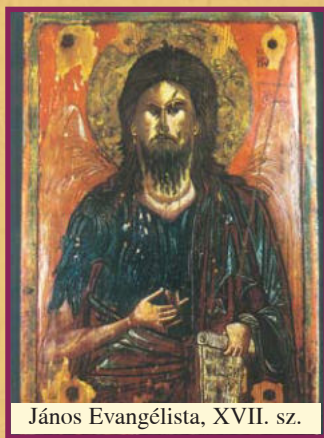
Katolikusok a görög katolikusok is, akikről gyakran elfelejtkezünk, vagy nem is tud róluk a közvélemény. Nem az ortodoxokról, más néven görög-keletiekről van szó, hanem olyan, Rómához, és a pápához hű katolikusokról, akik a liturgiájukban megőrizték továbbra is a keleti rítust, és aszerint végzik a szertartásokat (zsolozsma, mise, szentések stb.). Ez a vallás híd, kapocs a nyugat és kelet egy-

Iván Rilszki (Rilai Szt Iván) unokatestvérével Lukával, XVIII. sz.

Máriapócs Görög katolikus kegytemplom (XVIII. sz.)

Keresztény Magyarország

János Evangélista, XVII. sz.

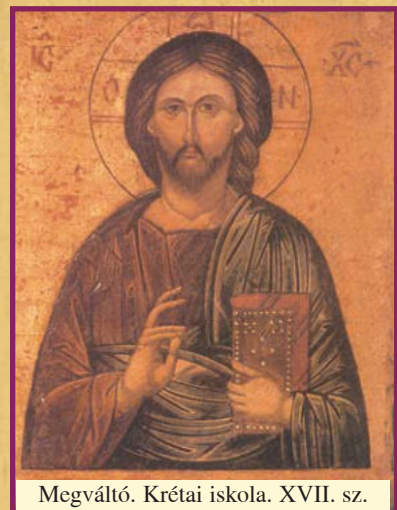
háza között. Csakúgy, mint Szent István királyunk, aki a róm. Kat. és az ortodox egyháznak is elismert szentje!

Több könyvet is lehet olvasni a görög katolikusok történelméről, sok azonban csak az ortodoxiából való kiválás és a Rómával való unió után taglalja bővebben az eseményeket.

A reformációt követő ellenreformáció vagy rekatolizáció az ortodox híveket is elérte. Nagy-Magyarország területén a kisebbségi román és szláv népek voltak elsősorban ortodox vallásúak. Az uniót a róm. Kat. egyházzal pedig rutén, ukrán, román papok kezdeményezték. (Sokszor csak azért, hogy a protestáns, tehát a reformációt elfogadó magyar földbirtokos jobbágyait, akik kötelesek voltak uruk valóságát követni, így módon visszatérítsék a protestantizmustól. A nemzetiségi katolizáló ortodox papot a vele azonos ki-

Feduszko mester: Angyali üdvözlés 1579.

Megváltó. Krétoi iskola. XVII. sz.

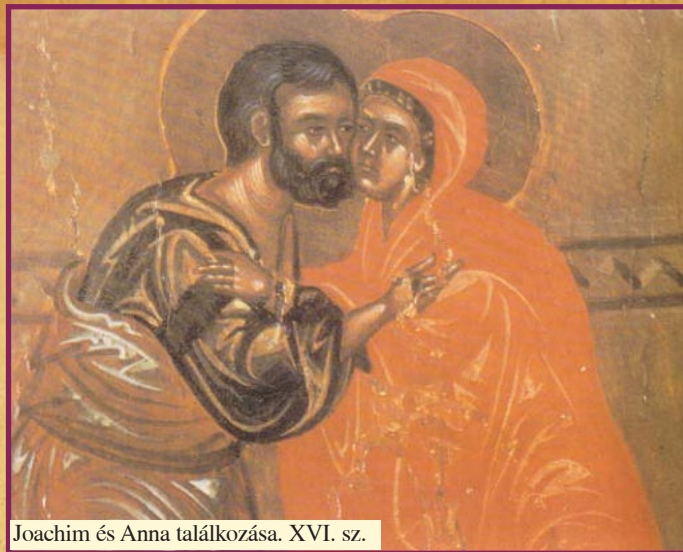
sebbségi nép követte, de pár magyar is. Talán a vegyes

Madonna a kis Jézussal, XV. szd.

identitású családok.) A mai magyar görög katolikusok, teljes egészében, az elmagyarosodott románok utódai lennének? Nem úgy van az!

A magyar történelem megmutatja a választ, kik voltak a mai magyar görög katolikusok ősei! III. Béla, a Bizánci császárságban, ortodoxiában nevelkedett magyar királlyal érkeztek ortodox papok Magyarországra, áttérítve a nép egy részét görög rítusra, amikor III. Béla, hazajött átvenni a magyar koronát. Ezek az or-

Joachim és Anna találkozása. XVI. sz.

A tizenkét ünnep, (részlet) XVIII. sz.

A szent István-napi ünnepségek díszvendégeként hazánkba látogatott 2000. augusztus 20-án I. Bartolomaiosz konstantinápolyi pátriárka, aki ezen a napon jelentette be, hogy az ortodox egyház is szentjeként tiszteli államalapító királyunkat. A képen az a Szent István-ikon látható, amely I. Bartolomaiosz ajándéka a magyar népeknek.

toodoxok lettek később az uniós görög katolikusok magyar nemzetiségű tagjai. Benedek Elek egyik tanulmányában „a görög hitre tért népek tömegéről” tesz említést. Valódi létszámuk nagysága azonban nem ismert.

A történet bővebben: Szent László lánya, Piroska, a bizánci császárhoz, Komnénosz Mihályhoz ment feleségül. Fiúk, Manuel, örökölte

a bizánci császári trónt apja után. Manuel szívesen látta vendégül udvarában unokaöccsét, II. Géza magyar király fiát, III. Béla herceget.

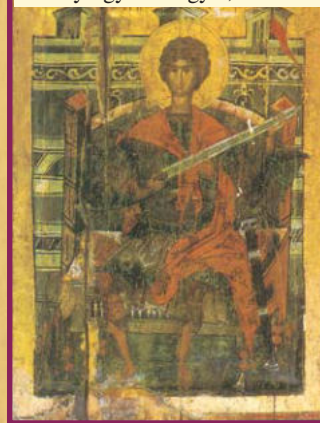
Manuelnek kijelölt utódja volt. III. Béla felesége, Mária Manuel császár lánya volt. Amikor azonban Manuelnek fia született, visszavette ígéretét III. Bélától a császári trónt illetően, és így III. Bélának „csak” Magyarország koronája jutott.

III. István magyar király halála után III. Béla Manuel bizánci fegyvereseivel érkezett haza. A csapattal ortodox papok is jöttek, akik a mellük szegődött népet ortodoxszá fogadták, és megígérték, hogy nem szedik be az egyházi adót, a tizedet, mint a római katolikus papok.

III. Béla testvérét, a Magyarországon nevelkedett Gézát a római katolikusok támogatták, az ortodoxok III. Bélát pártolták. Béla azonban, elnyervén a magyar koronát, római hitre tért!!! III. Béla, uralkodása folyamán, hazánk területét gyarapította Dalmácia (mai Horvátország), Rácország (mai Szerbia), Halics (mai Moldávia) tartományokkal. Hirtelen halála akadályozta meg abban, hogy a Szentföldre hadat vezessen. Ez irányú ígéretét a pápának fia, II. Endre teljesítette 1217-ben. *(folytatjuk)*

PAPP NÓRA

Szt. György Arkangyal, XVII. sz.

Szt. Mihály Arkangyal, XVII. sz.

Templomaink

A Károlyi család a XIX. század elején Károlyi Istvánnak vásárolta a fóti birtokot. Két nevezetes épület emlékeztet minket a grófi családra: az egyik a római katolikus templom, a másik a többször átépített, végső formájában klasszicista összhatású kastély, ahonnan a gazdálkodást irányították. 1845-ben gróf Károlyi István olyan templomot kívánt építtetni, amely egyben családi temetkezőhelyül is szolgál. A tervek elkészítésére Ybl Miklóst kérte fel – s bár a szabadságharc és a gróf raboskodásának idején szünetelt az építkezés –, 1855-re elkészült az épület.

Ma a Vigadó mellett ez a magyar romantika legjelentősebb alkotása. Valójában nem is egy, hanem két, egymás fölé épített templomból áll a négytornyos, háromhajós, monumentális építmény. A homlokzaton a Szeplőtelen Szűz 3 méter magas szobra látható.

Belépve elénk tárul a bazilikákra jellemző térkialakítás és a gazdag ornamentika lenyűgöző látványa. A templom három hajója közül a középső mennyezete kazettás, aranyozott gerendázattal készült. A két oldalhajó

**Gróf Károlyi István
(1797–1881)**

A fóti templom és családi mauzóleum megalapítója, a Szent István Társulat alapító elnöke, a M. Tudományos Akadémia igazgatósági tagja, Pest vármegye nádorhelyettes főispánja, a pápai Krisztus-rendnek és a Szent István-rendnek nagykeresztese, v. b. t. tanácsos

Szeplőtelen Szűz Templom

Az altemplomban található angyalszobor

Oltár részlet

ogantatás om

A templom főbejárata

Szent Tamás freskója

Sebők Sándor plébános atya

A hittanos gyerekek előadása karácsonykor

Sebők atya az óvodás korú hittanosokkal

Koncert a templomban

egy-egy mellékoltárhoz vezet, a bal oldali oltárkép a sárkánnyal viaskodó Szent Györgyöt, a jobb oldali Szent Franciskát ábrázolja. Ez utóbbin a hagyomány szerint gróf Károlyi Istvánt és családját örökítette meg a festő,

Karl Blaas. A középhajóból márványlépcső vezet fel a szentélybe, melynek boltozatát és oldalait freskók díszítik. A főoltár képe a Szeplőtelen Szűz Máriát ábrázolja.

Lent, az altemplomban található Károlyi Istvánnak és családtagjainak sírhelye. Gaetano Bianchini egyedülálló márványberakásos intarziája díszíti a sírkápolna szentélyében álló fekete márványoltárt; ez a templom művészileg legértékesebb alkotása.

A jobboldali torony alatt lévő kápolnában van Szent Lucentius vértanú ereklyéje, egyházi tekintetben a templomnak ez a legnagyobb kincse. A vértanú földi maradványait IX. Pius pápa ajándékozta a templomnak; személyesen ismerték egymást Ká-

rolyi István gróffal, s a pápa ezzel az ereklyével jutalmazta a hitért és a művészetekért egyaránt nagy áldozatokat hozó gróft. Nem tudjuk, hogy valójában mekkora is volt ez az áldozat, mivel Károlyi István – bőkezűségét nem fitogtatva – minden számlát megsemmisített, amely az építkezés és a külföldi mesterek megfizetését igazolta.

Információk:

Nyitvatartás és idegenvezetés

8-12 és 14-18 óra között

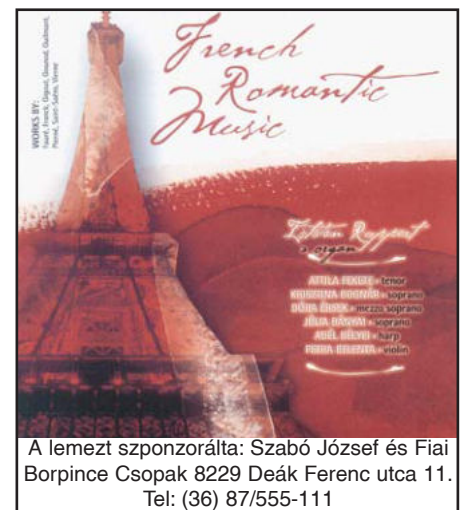
tel./fax: +36 (27) 358-083

+36 (27) 360-033

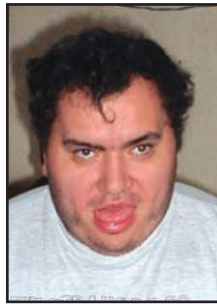
cím: Római Katolikus Templom

Fót, 2151 Vörösmarty u. 2.

levélcím: 2153 Fót, Pf. 2.

A lemezt szponzorálta: Szabó József és Fiai
Borpince Csopak 8229 Deák Ferenc utca 11.
Tel: (36) 87/555-111

„Amit e legkisebb testvéreim közül

Söréd egy jelentéktelennek tűnő csendes kis falucska a Bakony és a Vértes hegység lábánál, Székesfehérvártól kb. 20 km-re. A település csupán 500–600 körüli lélekszámú. Két utcából áll, mégis sokak számára fogalomvá vált. Húsz év óta hagyományosan minden év júliusában középsúlyos értelmi fogyatékos fiatalok és gondozóik lelkes kacagásától, gitárszótól visszhangzik az évek során átalakított plébánia épület.

A sérült fiatalok a budapesti Szellemi Sérült Testvéreinkért Alapítvány közösségéhez tartoznak. Két hetes turnusokban 26–26 értelmileg akadályozott fiatal tölt itt vidám, felejthetetlen két hetet. A segítő főiskolás és egyetemista fiatalok az ország minden részéből érkeznek, hogy szabad idejükből egy-egy hetet együtt töltsenek sérült barátaikkal. Vannak, akik évek múlva is visszajárnak mint gyógypedagógusok, különféle munkaterületen dolgozók, sőt családosok is, mert rájöttek arra, hogy amit ők erejükből, tehetségükből adnak, az elenyésző a mérhetetlen ajándék mellett, amit ők kapnak a fogyatékosoktól. Tiszta örömet, ragaszkodást, utat a hithez, Istenhez, és igaz barátokat. Sérülteknek, gondozóknak egyaránt felér egy lelkigyakorlattal az itt töltött idő.

A segítőik gazdag programokkal szórakoztatják a sérülteket. Például KI MIT TUD, ami tulajdonképpen jelmezverseny, amit fantáziájuknak megfelelően készítenek a gondozókkal; akadályverseny, amikor különféle játékos vetélkedőn vesznek részt; sportverseny, amely az ugróiskolá-

tól a kötélhúzásig, célbadobásig szintén közös produkció a segítőjükkel. De van rajzverseny, agyagozás, gyöngyfűzés és egyéb szórakoztató foglalkozás is. „Báb-színházat” is rendeznek. A bábokat egy előző foglalkozáson készítik. Hetenként egy nap autóbuzos kirándulás is van. A Veszprémi Állatkert, Zirc, Székesfehérvár, Velencei tó a választási lehetőség. Nagyon vágnak a sérültek baráti beszélgetésre, amikor egy-egy segítő fiatalot kisorsolnak maguknak.

A segítő fiataloknak az itt töltött hét nem jelent nyaralást. Komoly, felelősségteljes feladatot látnak el és vállalnak önként azért, hogy a szülőket egy kis időre mentesítsék a nehéz szolgálat alól és egy kis pihenőt biztosítsanak számukra.

De mikor és hogyan kezdődött mind-

Közös étkezés

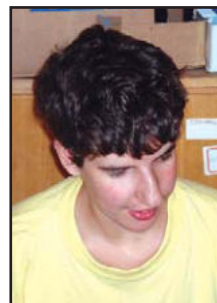

Mindenütt segítenek, ahol szükséges

Az evangélium megjelenítése a szentmisén

ez? Egy lelkes gyógypedagógus felismerve a szülők nehéz helyzetét, annak enyhítésére 1982-ben 12 sérült gyermekkel és néhány középiskolás fiattal Tiszaalpáron kaptak helyet nyaraltatásra. Lelki

"Egygyel is tettetek, velem tettétek"

Évfordulók közös megünneplése

Tiszaal páron megszűnt a lehetőség a nyaralásra. A segítséget kérő szülők száma egyre nőtt, szükségessé vált egy megfelelő épület keresése. 1984-ben sikerült rábukkanni a sörédi plébánia üresen maradt épületére. Az egyházi vezetők hozzájárulásával már abban az évben birtokba vehették az épületet. A falu népe nagy szeretettel és segíteni akarással fogadta a sérült kisgyerekeket.

Azóta húsz év telt el. Minden év nyáron ugyanúgy várják őket, mint az első alkalommal.

A nyáron összefonódott baráti kapcsolatok nem érnek véget. Kéthetenként – szombaton – közös összejöveteleink vannak a XI. ker. Rácz László utcai Árpádházi Szent Margit Napközi Otthon helyiségében, ahol rendszeres hitoktatás van,

közösen ünnepeljük a születésnapok és a névnapok mellett a karácsonyt, a farsangot, vagyis minden nagyobb ünnepet.

Tulajdonképpen így kezdődött 1982-ben, hogy a nyaralás után maradjon meg a közösség. Először a XI. ker. Ulászló u. 15-ben voltak az összejövetelek. A szülők 1992-ben létrehozták a Szellemi Sérült Testvéreink Alapítványt. Amikor a helyiség ott kicsinek bizonyult, az Önkormányzattal feladatátvállalási szerződést kötöttünk, és biztosítottak egy nagyobb helyiséget a XI. ker. Rácz László u. 73. sz. alatt megüresedett bölcsőde épületében.

1993-ban itt indult az Árpádházi Szt. Margit ÉNO, ahol most is 20-as létszámmal gyógypedagógusok tartanak szinten-tartó és fejlesztő foglalkozásokat.

Újabb előrelépés volt, amikor az Alapítvány kuratóriumi elnöke Kovács Margit irányításával létre jött a Szent Mihály lakóotthon 2001 szeptemberében. Jelenleg 9 értelmi fogyatékos kapott otthont a helyiségben, ahol szakemberek mellett közösségben élnek. Örömteli feladat mindez azok részére, akik hivatástudatuk szerint szeretettel tudnak együtt élni, tevékenykedni a rászoruló sérült emberek között. Ha meglátják bennük Isten arcát, akkor nem munka, hanem lelki töltekezés az együttlét velük. Megvalósítják a Szentírás gondolatát: „Amit e legkisebb testvéreim közül egygyel is tettetek, velem tettétek”. (Mt 25, 40).

S. A.

SZELLEMI SÉRÜLT TESTVÉREINKÉRT ALAPÍTVÁNY SZÁMLASZÁMA: 10102093-30541403-00000004

AZ MNC MAGYAR NÉPFŐISKOLAI COLLEGIUM

szerepe a magyar társadalomban

Az MNC Népfőiskolai Collegium – továbbiakban: Népfőiskolai Collegium – 1992 májusában lett bejegyezve önálló jogi személyként a Fővárosi Bíróságon.

Alapszabálya szerint célja: „Összefogni mindazokat, akik felelősséget éreznek a magyar szellemi, lelki és gazdasági felemelkedésért, akik alapelveként vallják a »Szeresd felebarátodat, mint Tenmagadat«, akik munkálni akarják a hazafias érzés és tudat kibontakozását, s ebben segítséget ad a határon túli és inneni hasonlóan gondolkodóknak, legyen az szervezet vagy természetes személy. Célja továbbá szervezetet és keretet biztosítani a keresztyén népfőiskolák sajátos jellegének az ilyen ismeretek elsajátítására.”

A fentiek megvalósítása érdekében a budapesti székhely igen szerteágazó

A Népfőiskolai Collegium a szeretet missziójától vezetve fordul oda mindenkihez, azokhoz is, aki tartoznak valamilyen felekezethez és azokhoz is, akiknek kellene tartozni. Szervezeteink között egyaránt megtalálható a katolikus, a református az evangélikus, a görögkeleti stb. népfőiskola. A mintegy ötven tagszervezet közül az előbbi felekezetekhez tartozó népfőiskolák mintegy 85–90%-ban vannak jelen.

Balatonszárszón a konferencia színhelye

A konferencia résztvevői

A tagnépfőiskolák szervezésén és támogatásán kívül igen nagy jelentőségű az országos népfőiskolai képzés. 2002 folyamán rendszeres kurzusokat tartottunk Budapesten a Magyarok Házában, mintegy 12 előadásból álltak ezek a képzések, és a hallgatók elmélyülhettek a bibliai Újszövetség világában. 2003 első félévében filozófiai kurzust tartottunk, ahol dr. Miklóssy Endre esztéta a múlt század magyar filozó-

Ifjúsági vezetőképző Tahiban

tevékenységet fejt ki, a Kárpát-medencében, hiszen saját maga is több országos képzést szervez, ezen túl pedig új és új népfőiskolák létrehozását végzi határon innen és túl egyaránt. Ahogy az Alapszabály idézett részéből is kiderül, célját akkor éri el, ha egyfajta személyiségformálást mutat fel. Napjainkban sokszorososan erősödött az a nemkívánatos magatartás, amelyet a latin mondás így fogalmaz meg: „Homo hominis lupus est”. Azt jelenti ez, hogy az emberi kapcsolatok teljesen eldurvultak.

fusait, nagy gondolkodóit hozta közel a hallgatósághoz. A Magyarok Házában 2003 szeptember közepétől indul a második kurzus, amelyen magyarságunk őstörténetét ismerhetik meg a résztvevők, jelen kutatások alapján.

Történeti tény, hogy a magyarországi népfőiskola terjedésében igen jelentős szerepet játszottak a korabeli egyházi ifjúsági szervezetek. Ezek voltak tulajdonképpen a biztos pontjai a népfőiskolai gondolat terjedésének. A Népfőiskolai Collegium pontosan ezért igyekszik minél nagyobb gondot fordítani arra, hogy a jelenkori ifjúsági szervezetekkel minél jobb legyen a kapcsolata, hovatovább pedig a fel-növekvő nemzedék korunkban is a népfőiskolai gondolat terjesztőjévé váljék. Éppen ezért évek óta szervezzük az ifjúsági képzéseket, melyek között a várgesztesi, a debreceni, a csákvári a legjelentősebb. Létszámát tekintve, nagy sikerrel szervezzük meg immár 12 éve a csákvári sporthetet a Kárpát-medencei magyar fiatalok számára. Ebben az évben 150 fiatal gondolkodott együtt sportról, ifjúságról, nemzetről, hitről és természetesen népfőiskoláról. Voltak, akik már negyedszer-ötödször vettek részt a csákvári programon, ez is bizonyítja, hogy érdemes végezni a képzéssel járó feladato-

FŐISKOLAI COLLEGIUM

SKOLAI
COLLEGIUM

VC

92-

kat. Igen fontos a fiatalok számára a nemzeti összetartozás tudatának erősítése. Kárpátaljai délvíddel, erdélyi felvíddel és mindegyik az anyaországi fiatallal köthet – és kötött is – tartalmas és hosszan tartó barátságot.

A személyiségformálás miatt fordulunk oda az etnikai kisebbséghez, a cigánysághoz, és anyagi támogatáson kívül rendszeres előadásokkal próbálunk segíteni az ő beilleszkedésükön, a magyar társadalomba.

Fontos az a munka, amelyet két éve végzünk a váci fegyházban, az elítéltek között. Rendszeres előadásokat tartunk számukra abból a célból, hogy visszatérve a civil életbe, valamilyen módon megtalálják helyüket, s csökkentsük a bűnözésbe való visszaesés lehetőségét. Természetesen ez nem egy könnyű feladat, s maga a tény, hogy találkozunk 10–15 évre elítélt emberekkel, sokszor elgondolkodtatóvá és szomorúvá is tesz bennünket. Jó lett volna, ha a bűn elkövetés előtt, valaki segít ezeknek az embereknek. Jó lett volna talán akkor találkozni velük, keresztyén népfőiskolásként. Tudjuk, hogy Jézus a bűnösökhöz is jött, s ez az, ami minden nehézség ellenére bátorít és biztat bennünket ebben a munkában.

Nagyon fontosnak tartjuk a csökkent látók, illetve a vakok közötti munkánk végzését is, így Budapesten és Debrecenben tartottunk számukra több fórumot.

Igen fontos kulturális tevékenységet is végzünk, melynek során falusi fiatalokkal adtuk elő Sütő András: Advent a Hargitán című drámáját nagy sikerrel és rendszeresen végez kulturális tevékenységet a nagyváradi Kiss-Stúdió, amelynek a nyáron Wass Albert életművéből adtak összeállítását.

Tizenkét éve az egyik legfontosabb képzési programot valósítjuk meg Balatonszárszón, ahol mintegy 150–170 Kárpát-medencei magyarral együtt gon-

verseskötetét jelentettük meg. Ezen kívül időszaki lapunk a Népfőiskolai Krónika, amely a központi munkáról éppúgy beszámol, mint a tagegyesületek életéről. Igen fontos kiadványunk az MNC Népfőiskolai Füzetek kiadvány, amely eddig 11 kötetben jelent meg. 1992-ben adtuk ki a munkánkat bemutató kiadványunkat, amely felsorolja a jelentősebb népfőiskolai szervezeteinket, áttekintést nyújt vázlatosan a 10 év alatt végzett munkáról. Az Almanach felsorolja azok nevét – mintegy 160 fő –, aki a Népfőiskolai Collegium képzésében előadással szolgáltak.

Az Európai Unió csatlakozása a Népfőiskolai Collegium számára is új feladatokat jelent, erre több szempontból kell felkészülnünk. A személyi feltételek már biztosítva vannak, de az anyagi feltételek, a technikai felszereltség még fejlesztésre szorulnak.

Ennek érdekében október 24–26. között

dolgozunk a toleranciáról, a családról, az Európai Unióról stb. Ebben az évben július 21–27. között zajlott le a Balatonszárszói Népfőiskolai Hét, amelyen irodalomtörténészek, művészettörténészek, sebész főorvosok, újságírók, egyetemi tanárok, miniszteri főtanácsosok, országgyűlési képviselők adtak elő nagy sikerrel. A balatonszárszói előadások minden évben egy külön füzetben jelennek meg, mintegy 170 oldalon, s így a kiváló előadások nyomtatásban is olvashatók.

Kiadványaink között több költő első

nemzetközi fórumot tarunk kiváló előadókkal a Beregdarócon, a Hét Csillag Üdülőközpontban.

A Népfőiskolai Collegium szerint a szeretet legyőzi a közömbösséget, a gonoszságot, s az ember valóban felebarátja lehet embertársának. Ez a mi legnagyobb feladatunk, ezt munkáltuk eddig, s ez az a misszió, amit a jövőben is mind teljesebben végznünk kell.

DR. KISS BOÁZ

Máriabesnyő

Nagyné Pádár Évát, a Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház gazdasági vezetőjét kérdezem a Ház történetéről és jelenlegi helyzetéről.

Aki nem hallott még a Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Házzól, annak röviden mit mondanál?

A Szalvátor nővérek kapták ezt az épületet 1932-ben a máriabesnyői domboldalon. A házban a nővérek újoncképzése folyt. A kapucinus atyák temploma és rendháza szintén itt van. Majd az 50-es években, az államosítások után a város gimnáziumaként funkcionált az épület. A rendszerváltás után, 1993-ban kapták vissza az épületet a nővérek. Azonnal elkezdődtek a felújítás munkálatai, ezért még abban az évben megnyílt a Lelkigyakorlatos Ház. A ház csodálatos környezetben, a máriabesnyői dombokra épült. A Salvator nővérek és a kapucinus szerzetesek egyaránt gondoskodnak azokról a programokról, amik segítik a lelki a újjászületést és az Istenben való elmélyülést.

Máriabesnyő, H-2100 Gödöllő
Kapucinusok tere 3.

Kategória: Ifjúsági szálló A

Telefón: 28-510-742 ,
30-999-6463

Fax: 28-510-742

E-mail cím:
matersal@mail.digitel 2002.hu

Homepage:
www.hotels.hu/mater_salvatoris

Milyen eseményekről híres a Mária-kegyhely?

A besnyői Mária-kegyhely kisugárzása sokakat megérint. Évről évre emelkedik az itt megtérők száma. De a csodás gyó-

gyulásokat sem hallgathatjuk el. Ezért hál' Istennek sokan jönnek vissza hozzánk, hogy újból megtalálják a lelki békéjüket, vagy hogy megerősítsék az Istenrel való kapcsolatukat. Több fiatal itt kapott elhiva-

Megrendelőlap

Előfizetésben megrendelem a Szent Kereszt c. Magazint példányban.

Előfizetési díj: 1/2 évre 912 Ft (3 lapszám) 1 évre 1800 Ft (6 lapszám)

Megrendelő (előfizető) neve:

Cím:

Kézbesítési cím:

(csak akkor töltse ki, ha a megrendelő címe nem azonos a kézbesítési címmel)

.....
aláírás

A megrendelő lapot a következő címre borítékban szíveskedjenek feladni:

Magyar Posta Rt.
HELIR
1900 Budapest

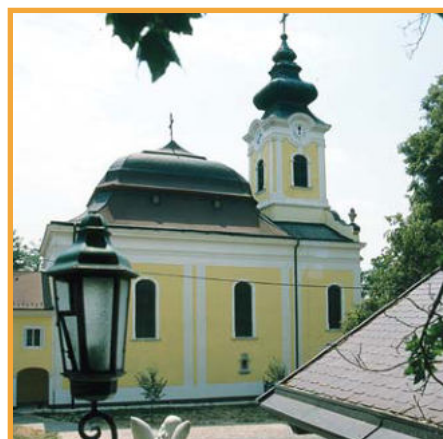
tást a papi pálya iránt. A civil teológusok szakmai továbbképzéseken vesznek részt, hogy hatékonyabban tudják oktatni a rájuk bízott közösségeket. De az évente ismétlődő pasztorációs eseményeket is megem-

líthetem. Ilyen például a rendkívül nagy dolognak számító cigánypasztoráció. Há-lát adhatunk az Istennek, hogy az egyház egy olyan intézménnyel lett gazdagabb, amely sokaknak ad lehetőséget a lelki megújulásra.

Milyenek az épület egyéb adottságai?

A közlekedés szempontjából, szerencsére jól megközelíthető helyen vagyunk. Mint már mondtam a ház zöldövezeti környezetben helyezkedik el, Budapestről 30

sen a lelkigyakorlatok számára készült, de szívesen ad helyet minden emberi értéket növelő kurzusnak, továbbképzésnek. A Lelkigyakorlatos Ház saját szervezésű programjai mellett helyet biztosít külső szervezésű programoknak is. Saját lelkigyakorlatait a katolikus sajtón keresztül hirdeti meg a különféle érdeklődésű, korosztályú és családi állapotú csoportok számára (idősek, házaspárok, elváltak, fiatalok, értelmiségiek, egyházközségi munkatársak stb.). Külső szervezés esetén, ha 15–20 fő a Ház adottságait kihasználva saját magának szervez akár lelkigyakorlatot, akár továbbképzést, erre a Ház – amennyiben szabad kapacitása van – készséggel felkínálja szolgáltatásait. Mivel Isten egyházának építését és az emberi értékek növelését szolgálja, örömmel fogad és vár minden hazai és külföldi vendéget.

Milyen árakon lehet hozzájutni a szolgáltatásokhoz és hogyan?

Árainkat próbáljuk minimálisra szorítani, hiszen célunk a szolgálat, de kénytelenek vagyunk a mindenkori gazdasági helyzetnek megfelelő önköltségi árat elkérni, mivel intézményünk önmagát kell fenntartsa. Mivel a Ház féléves programciklusokkal működik, ajánlott mind a meghirdetett programokra, mind a külső szervezésekkel időben jelentkezni telefonon, levélben vagy faxon. Programok lemondása vagy elmaradása emiatt azonban még két-három héttel a tervezett időpont előtt érdemes érdeklődni, különösen kisebb csoportok esetében.

A Ház szerencsés adottságaihoz tartozik továbbá, hogy zárt területen akár 40 gépkocsi parkolását is meg tudjuk oldani, és így az autóval érkezők is nyugodtak lehetnek járművük biztonsága felől.

KURUCZLEKY IONA

km-re. Aki autóval jön, az a 3-mas főútról vagy az M3-as autópályáról is elérhet minket. A BKV-nak menetrendszerű járata van az épületig Gödöllőről.

Milyen szobák várják a vendégeket?

Vendégeink egy- és többágyas szobák közül válogathatnak. A Ház rendelkezik egy 180 fős nagyelőadóval, (kápolnával), két kisebb előadóval. Egyszerre összesen 156 szállóvendég befogadására alkalmas, de több kisebb csoport párhuzamosan, egymástól függetlenül is igénybe veheti. A csendes, szakrális környezet lehetővé teszi a világtól való elvonulást, de az elmélyült szakmai munkát is .

Milyen rendezvényeket szerveztek?

A Ház minden olyan rendezvény, szervezés, humán továbbképzés előtt nyitott, amelynek célja és lelkülete nincs ellentétben a katolikus egyház tanításával és lelkületével, ezért elsősorban ilyen beállítottságú vendégeket várunk, vagy akik ezt figyelembe veszik és tiszteletben tartják.

Az intézmény elsősorban természete-

CSOPORTOS ÁRJEGYZÉK Érvényes: 2003. január 01.-től		
EGYHÁZI CSOPORTOK SZÁMÁRA		
SZÁLLÁS:	Saját tussalóval	Hideg-még vízcsomóval, folyósítással
a. egyágyas v. külön szoba	3 500.-Ft	3 000.-Ft
b. kétágyas szoba	6 000.-Ft	5 200.-Ft
c. háromágyas szoba	6 600.-Ft	6 000.-Ft
d. négyágyas szoba	8 000.-Ft	6 400.-Ft
e. ötágyas szoba	10 000.-Ft	8 500.-Ft
f. hat főtől emeleti ágyon		1 200.-Ft/fő
ÉTELKÉZS:		
—Reggeli		500.-Ft/fő
—Ebéd		800.-Ft/fő
—Vacsora		500.-Ft/fő
FONTS:	Ha csoportjuk teljes ellátást igényel (tehát itt étkezik és száll meg) a csoportos programok lebonyolításához ingyen biztosítunk egy termet. Ha plusz teremre van szükségük, vagy nem igényelnek teljes ellátást, természetesen ellenében adunk. A teremdíj és a részvételi díj fél napra is bontható.	
TEREMDÍJ:	—Alagsori szemináriumi terem (30fős)	12 000.-Ft/nap
	—Első emeleti előadó terem (60fős)	36 000.-Ft/nap
	—Földszinti nagyterem (Kápolna-120 fős)	72 000.-Ft/nap
RÉSZVÉTELI DÍJ BEJÁRÓKNAK:	nem teljes ellátás esetén naponta 400.-Ft/fő	
Áraink az Áfá-t tartalmazzák. Az árvaltoztatás jogát fenntartjuk.		
Gazdálkodási vezető: Nagyvári Pálma Éva		

HOTEL VERITAS

Várjuk szeretettel hotelünkbe és éttermünkbe házas ízekkel!

1144 Budapest, Mogyoródi út 8. www.hotelveritas.hu E-mail: hotel@veritas.hu

Születésnap partik, gyermekzsúrok szervezése programokkal

Éttermünkbe asztalfoglalás: 273-22-33 mob: 06-30-864-6564